

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.

Postatakarékpénztári csekszámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a Képes Híradó-val, valamint a m. ldr. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1939.

XX. évfolyam, 25. szám.

Junius hó 18.

A KORMÁNYZÓ UR MEGNYITOTTA AZ ORSZÁGGYÜLÉST

Az Országház kupolacsarnokában hagyományos diszes külsőségek között folyt le a várakozással teli és rendkívül nagy érdeklődéssel fogadott új országgyűlés történelmi pompájú megnyitó ünnepéje. Az új országgyűlést *vitész nagybányái Horthy Miklós Kormányzó Ur* beszéde nyitotta meg. A beszéd páratlan arányú és mélységű államférfiúi megnyilatkozás volt. *Bölcs higgadtsága, okos fő megállapításai a helyzetek megítélésében. Kemény kéz utmutatása a feladatok elvégzésére. Melegen érző szív a szociális kérdések megoldására és hidegen ítélő, felsőbbrendű elme a külpolitikai kérdésekben.*

A beszédet feszült várakozás és ünnepies elfogódottság előzte meg; az egyetértés gyakran kirobbanó rivalgása szakította sűrűn félbe s az ország és a nemzet tel-

jes megnyugvása kísérte, mert az ünnepséget a rádió is közvetítette.

Magyarország Kormányzójának beszéde magyar történelem volt a vésszel teli idők jelében. Feladatát, célját mindenki megértette belőle. Az egyes ember úgy, mint az egész nemzet, s annak képviselőinek valamennyi tagja.

— *Egység, munka, megerősödés befelé, függetlenség és önállóság kifelé legyen irányelve ennek az országgyűlésnek működésében* — hangzott emelkedetten a legelső magyar ember irányító szava. És meghallja és megérti mindenki, aki a magyar jövő és boldogulás harcosa óhajt és akar lenni. Megérti mélységes hódolattal és szilárd elhatározással!

Az új országgyűlés megnyitó ünnepségéről szóló beszámolóink alább következnek.

Az új képviselőház első ülése

Az új magyar élet megteremtésére hivatott politikai korszak *junius 12-én, hétfőn* indult meg: ezen a napon tartotta az új képviselőház első, formai ülését.

Az ülés előtt a *Magyar Élet Pártja* képviselőinek hatalmas serege ismerkedő összejövetelre gyűlt egybe. A miniszterek és a képviselők valamennyien *fekete, zsinóros magyar ruhában, fekete nyakkendővel* jelentek meg. *Teleki Pál* miniszterelnök a magyar ruhához csizmát viselt.

A miniszterelnök megérkezése után *Vay László* báró mindössze annyit közölt az egybegyűltekkal, hogy este pártértekezlet lesz. A MÉP képviselői már ezt az első alkalmat is felhasználták arra, hogy *lelkes ünnepélyben részesítsék Teleki Pál* gróf miniszterelnököt és kormányát.

Az összejövetel után a képviselők bevonultak a félkör alakú ülésterembe, amelyet hat mezőny oszt részekre. Négy mezőny a kormánypárti képviselőknek jut, úgy hogy az ülésterem háromnegyed részét ellepték a *Magyar Élet Pártja* magyarruhás

képviselőtagjai. *Teleki Pál* gróf miniszterelnököt és a kormány tagjait helyek elfoglalása közben a *Magyar Élet Pártja* képviselői lelkesen megtapsolták.

Az új képviselőház első ülését pontosan 10 órakor nyitotta meg *Putnoky Móric*, az előző Ház háznyagya. Üdvözölte a képviselőket és felszólította a 83 éves *Magyar-Kossa* Istvánt, hogy foglalja el a korelnöki széket.

Magyar-Kossa István elfoglalta a

korelnöki széket, majd hat harminc éves képviselő, mint korjegyző, ment fel az elnöki emelvényre.

Ezután a miniszterelnöki átirat felolvasása következett. Az átirat közli, hogy a *Kormányzó Ur junius 14-én, szerdán délelőtt nyitja meg ünnepélyesen az országgyűlést*. Ezt

megelőzőleg a különböző hitfelekezetek templomaiban ünnepélyes istentiszteletet tartanak.

A korelnök még jelentette, hogy a Ház legközelebbi ülését közvetlenül az országgyűlés ünnepélyes megnyitása után tartja. Az új képviselőház első ülése ezzel véget ért.

Az országgyűlés ünnepélyes megnyitása

Az országgyűlés megnyitásának történelmi napját ünnepi istentisztelet vezették be a különböző hitfelekezetek templomaiban. A budavári Koronázó főtemplomban *Serédi Jusztinián* bíboros-hercegprímás mondta a főpapi misét.

Az országgyűlés megnyitásának időpontja déli 12 órára volt kitűzve. Természetesen már jóval előbb kezdtek gyülekezni a képviselők és a felsőházi tagok vagyontörő díszmagyarokban, lila főpapi talárokban, csillogó táborszabású díszben, vagy egyszerű, fekete magyar ruhában. A diplomaták számára fenntartott páholyokban a Budapesten tartózkodó diszruhás külföldi követek és családtagjaik foglaltak helyet. A többi páholyokban magyar hölgyek ültek magyaros selymruhákban, gyönyörű csipkés fejdíszekkel. A Kormányzó Ur karosszékétől balra, az első páholyban ifjabb *Horthy Miklós* és *Károlyi Gyula* gróf között a *Főméltóságú Asszony* foglalt helyet. A királyi hercegek páholyában *Augusta*, *Anna* és *Magdolna* hercegnők helyezkedtek el.

Tizenkét óra előtt néhány perccel jelent meg az országház előtt Ma-

gyarország főméltóságú Kormányzója. Fogadta a kivonult csapatok feszes tisztelgését, ellépett az arcvonal előtt, majd kíséretével elindult az országház kupolacsarnokába.

Horthy Miklós Kormányzó Ur tengerügyi díszben, fiatalosan, kemény léptekkel haladt előre az emelvény felé, az országgyűlés tagjainak sora-fala között. Az egybegyűlteket tomboló lelkesedéssel kísérték utját; a képviselők és a felsőházi tagok percekig önfeledten éljenektek és kucsmáikat lengették. A kupolacsarnok sokszorosan felerősödvé verte vissza az ujjongó ünneplés hangját.

A Kormányzó Ur most fellép az emelvényre, tengerügyi kalapját az odakészített kis asztalkára helyezi, majd *Teleki Pál* gróf miniszterelnök felé fordul, aki mélyen meghajolva, iratcsomót ad át neki, a *megnyitóbeszéd szövegét*.

Néhány másodperc múlva a Kormányzó Ur megkezdte történelmi szózatának felolvasását. Hangja tisztán és erősen cseng, eljut a kupolacsarnok legtávolabbi sarkába, de a rádió révén az egész országra.

A Kormányzó Ur szózata teljes terjedelmében így hangzik:

A Kormányzó Ur beszéde

— A nemzet ősi erényeibe vetett bizalommal üdvözlöm az országgyűlés tagjait. Ebben az ünnepi órában hátlat kell adnunk a Mindenhatónak azért, hogy a most összegyűlt országgyűlés egy immár terület és népességben meggyökölt Magyarországi törvényhozó testülete lehet. Huszfévi megpróbáltatás után, melyet nemzetünk példás feyelemmel és rendíthetetlen hittel

viselt el, az isteni Gondviselés megengedte, hogy a hazától elszakított területek egy része, öldöklő háború nélkül, egyedül a diadalmis igazság útján térhetett vissza.

Szentiváni feladatok

— Üdvözetem az országgyűlés jelenlevő tagjain keresztül azoknak is szól, akik a közelmúltban vissza-

tért területek népét az országgyűlésen képviselni fogják. Az északi kényszerhatárainkon túlról visszacsatolt területűs képviselői már fél óta résztvettek az országgyűlés munkájában. Őket újra behívni a képviselőház első kötelezése. Sürögő feladat Kárpátalja visszatérésének törvénybeiktatása is. Ezt kövesse a hazához mindenkor hi népe ideiglenes képviselőinek behívása

addig is, amíg mindezen visszacsatolt részekben az országgyűlési képviselőválasztások megtartatnak.

— Szent István évében Isten különös kegyelméből és a nagy király szemlencsés segítőereje által a magyar nemzetre a megpróbáltatás időszeke után biztató napok köszöntöttek. Újra szentistváni feladatok munkanapjaira virradtunk. Hiszem és remélem, hogy ez az országgyűlés ugyanazzal a hivatásérzettel fog ehhez a munkához, amellyel az elmúlt századok magyar országgyűlései változó korszakokban nemzetünk történelmi küldetését és célkitűzéseit a Dunamedencében szelgálták.

— Első ilyen feladatunk lesz, hogy a főleg magyar-oroszok lakta kárpátaljai országrésznek ősi alkotmányunkba szervesen beillesztésük önkormányzatot állapítsunk meg. Hiszem és remélem, hogy az országgyűlés is ápolni fogja a megértést és a barátságot magyar és idegen ajku honfitársaink között, amelyet megbontani csak konkolyhíntéssel lehet.

— A nemzet egyetemes érdekeit szolgáló intézkedések során minden kormányzati tényező különös gondot fordít arra, hogy a visszatért területek népének helyzetét javítsa és begyógyítsa azokat a sebeket, amelyeket az idegen uralom ütött.

A szociális problémák megoldása

— Egység, munka, megerősödés befelé, függetlenség és önállóság kifelé legyen irányelve ennek az országgyűlésnek működésében.

— Alkossunk mindenképp oly törvényeket, amelyek a társadalmi békét és megértést szolgálják s melyek az egészséges és keresztény társadalom magját, a családot erősítik meg. Gondoskodni kell tehát arról, hogy a falusi és az ipari munkásság és mindenki, aki nélküli a saját otthon melegét, házhelyéhez, otthonhoz és pedig egészséges otthonhoz jusson. Szükséges az is, hogy minél több családfő és család válhasson a nemzetnek önálló termelő- és fogyasztóképes elemévé.

— A szociális feladatok megoldásának, különösen a falusi népesség anyagi helyzetét javító és művelődését előmozdító intézkedéseknek külön pénzügyi megalapozásáról szintén gondoskodni kell. Szükséges teszi ezt a családvédelem és a sokgyermekes családok támogatása is. Szabályozni kell a társadalmi gondozást és a társadalmi egészségügyet és hogy e téren minél hasznosabb munka folyhassék, az erre hivatottak szakoktatását is.

Társadalomnevelés

— A társadalmi egyensúlyozottság lelki feltételeinek előmozdítását az országgyűlés a társadalomnevelés támogatásával és irányításával szolgálhatja. Az egységes oktatásával szemben erősebben érvényesüljön a családok és nagyobb embercsoportok társadalmi nevelése szeretetre, megértésre és áldozatosra. Iskolák, leventeintézmények, cserkészlet, hitoktatók és családok szervesen együtt kell hogy működjenek gyermekeink és az ifjúság nevelésében. Általában az egész nevelés terén nagyobb és hazafiasabb elmélyülésre, céltudatosabb összefogásra van szükség állam és társadalom, iskolák és ifjúsági szervezetek között.

— A közép- és felsőoktatásban nagyobb súlyt kell fordítani a nem-

zeti tárgyak tanításának mikéntjére, a hazafias gondolkodás élő valóságáig nevelésére. Nem szabad megfélemlíteni arról a nemzeti kötelességinkről, hogy egy ismeretekben éppen úgy, mint műveltségben, erkölcsökben, szociális érzékben és hazafias érzésben egyaránt magasabbrendű vezetőreget állandóan neveljünk és tartsunk fenn.

Több munka és több termelés

— A társadalmi kiegyensúlyozottság anyagi feltételeinek biztosítása érdekében az országgyűlésre jelentős gazdasági törvényalkotások munkája vár. Magyarország gazdaságpolitikai célja csak az lehet, hogy mindenki dolgozzon és különösen, hogy mindenki munkájából tisztességesen megélhessen. És ez nemcsak a gazdasági életben dolgozókra, hanem a nemzet minden munkástájjára, állami, köz- és magánalkalmazottakra

A földművelés fejlesztése

— Gazdasági életünket egységesen és minden irányban fejlesszük. Földművelésünk színvonalának emelése nélkül nem fejlődhetik kereskedelmünk és nem tarthatunk lépést más országokkal a haladásban és gazdagodásban. Földművelésünk és kereskedelmünk fejlesztése nélkül nem fejlődhetik iparunk. Magyar ipar nélkül pedig nem tudnánk munkát és kenyeret adni mindjobban szaporodó földmives népünknek, nem tudnánk létesíteni önálló és erős magyar hadsereget és nem képzhető el öncélú magyar élet és politika.

— Amikor gondoskodunk a föld-reform által minél több önálló egyén és család gazdaságának megalapozásáról, ugyanakkor biztosítani kell ezeknek és az egész ország termelésének mennyiségi és minőségi fokozását. Erre szolgál majd a gazdaságunk megfelelő irányítása, a szakoktatás emelése, a termelési és a mezőgazdasági hitel rendezése, a mezőgazdasági közigazgatás fokozott javítása.

— Az ország megnagyobbodása és különösen a Tisza és számos mellékfolyója felsőfolyásának visszakerülése következtében új és szélesebb láthatár nyílt meg mezőgazdaságunk fejlődése számára. Az Alföldet gazdaságosabban és jobban fogjuk tudni öntözni és ezzel megadhatjuk termelésünknek azt a sokszertűséget, melyre ma feltétlenül át kell térnünk. Kis országunk minőségi termelést kell üznie, különösen, ha a világ gazdasági gócpontjai és sűrűn lakott területei közelében fekszik és maga is sűrű népességű.

— Termelésünk fokozásának és mezőgazdasági népességünk boldogulásának lényeges előfeltétele, hogy alaposabban tanulmányozzuk és megismerjük az ország különböző részeinek vagy fejlődési lehetőségeit, mint szükségleteit. A termelőt támogatnunk kell nemcsak otthonhoz, földhöz, vagy munkához juttatással, de közigazgatásunk jobb, gyorsabb és emberesebbé, közvetlenebbé tételével is. Ez elsősorban közigazgatási és kormányföldad, de sokat segíthet az országgyűlés is jól átgondolt, egyszerűbb és érthető törvények alkotásával.

Pénzügyi és iparpolitika

— Fontos feladatok várnak az országgyűlésre az adóztatás terén is, ahol nemcsak a sokkal arányosabb közteherviselés megvalósítására, ha-

is vonatkozik.

— Gazdaságpolitikánk alapja csak a többmunka és a többtermelés lehet. A többmunka a mai világversenyben az egész élő nemzedéknek és minden egyes embernek hazafias kötelessége.

— A többtermelés pedig olyan nemzeti érdek, amelyet az egyéni kezdeményezésnek rendkívül fontos szerepe mellett, az államnak nagy vonalakban irányítani, bátorítani és segítenie kell. Az országgyűlés és a kormány feladata az, hogy a társadalmi, gazdasági és állampolitikai szempontokat minden irányban mérlegelve egyeztesse. Gazdasági fejlődésünkben nem szabad visszahatnunk. Ha a világ gazdasági életének mai kíméletlensége mellett hármikor csak egy kevésbé is megtorpanunk, helyrehozhatatlanul hátrányos gazdasági függésbe kerülhetünk.

— Nem adóztatási rendszerünk egyszerűsítésére is törekedjünk. Pénzügyi politikánkban változatlanul sarkalatos pontja kell, hogy maradjon pénzügyi vásárlóerejének fenntartása, a helyi előkezelődés elősegítése és a hitelleltetés javítása. Költségvetési politikánkat pedig továbbra is a realitás és a szűkségletek fontossági sorrendjével is számoló takarékoság irányítsa.

— Az iparpolitikában irányelvünk az iparnak minél erősebb, minél magyarabb, de ágazatok szerint is egészségesebb és természetesebb irányokban való fejlesztése.

— Nagy gondot kell fordítani közlekedésünk és hajózásunk további fejlesztésére.

A honvédelem kiépítése

— Szociális és gazdasági megerősödésünk mellett szabadságunk és gyarapodásunk legfőbb záloga az ősi magyar erényekben és a nemzet erejében való bizodalom. Kiválóan megszervezett honvédelem, fegyverhaz, elsőrangban kiképzett, izzó lehaszerezetben nevelt és jól felszerelt hadsereg, élén fenkölt katonai hivatásának élő tisztikarral, ugy függetlenségünknek és megerősödésünknek, mint a békének leghatásosabb biztosítéka.

— Katonai egyenjogúságunk kivívása és új honvédelmi törvényünk csupán az első lépések voltak ahhoz, hogy az ország honvédelmét teljesen kiépíthessük. A nemzet áldozatkészsége lehetővé tette, hogy az ország nagyságához és feladataihoz mért hadsereget szervezzünk és azt a korszerű követelményeknek megfelelően mihamarabb felszereljük. A munka mindkét irányban nagy lépésekben halad előre. De ez még nem elegendő, itt még nem állhatunk meg. Korunk háborui mutatják, hogy szükség esetén az országoknak összes élő és holt anyagi erőiket a honvédelem szolgálatába kell állítaniok. Ezért katonanemzetünket hitben, erkölcsben és anyagiakban egyaránt a legnagyobb erőfeszítésekre képessé kell tennünk.

— A magyar nemzetnek, amely a függetlenségért és önállóságáért egy évezreden át vívott küzdelmeiben meggedződött, elsősorban saját erejére támaszkodva kell betöltenie mindenkor békés hivatását a Dunamedencében a népek boldogsága és békéje érdekében. De mint a múltban, úgy ma is, ebben a hivatásában

barátokat keres és eddigi barátai mellett hűséggel kitart.

Országunk barátai

— Hálával és megelégedéssel gondolunk azokra a nagy eredményekre, amelyeket az elsőként mellénk állott Olaszországnak és a régi hűséges fegyvertársnak, Németországnak barátságára támaszkodva, érthetünk el. Ugy mint eddig, a jövőben is, együtt kívánunk haladni e két hatalmas, egymással szövökezett baráti állammal az igazságos béke nagy művének érdekében.

— Az évszázados megszakítás után ismét szomszédunkká vált Lengyelországhoz a történelmi hagyományok alapján kifejlesztett igaz barátság irántlan törvényei fűznek. Éber figyelemmel kísérjük mindazt, ami bizalmi légkört fejleszthet ki közöttünk és Jugoszlávia között. Jogaink felett mindenkor s mindenütt örököve és más kétséggel nem vonható jogait tiszteletben tartva, baráti jobbot nyújtunk minden nemzetnek, amely ugyanilyen jószándékról bizonyosságot ad.

— Nemzetünk történelmi nagyságát és szerepét tartva szem előtt, gondal apóljuk minden irányban művelődési és gazdasági kapcsolatainkat. Mindebben az a remény tölt el, hogy hozzájárulunk a népek és országok békéjének megteremtéséhez, amely béke keretében kell, hogy beilleszkedjék függetlenségünk és megoldódjanak megerősödésünk és boldogulásunk kérdései is.

Európa nagy feszültségben él

— A világtörténelmenek egy különösen nehéz korszakába esik ennek az országgyűlésnek munkássága. Európa nagy feszültségben él. Az ok kétségkívül a páriszkörnyéki békédiktátumokban keresendő, amelyek több államban türelmetlen helyzetet teremtettek s amelyből szabadulni a lehetőséghez képest természetesen mindenki törekszik.

— Ennek a helyzetnek fenntartását szolgálta a Népszövetség is. Ha csak egyetlen egyszer bátor kezdeményezéssel vállalkozott volna a fennálló igazságtalanságok egynek-melyikének megszüntetésére, a pártatlanságába vetett hit és bizalom nem vesztett volna el.

— A kudarcba fulladt leszerelés helyett megkezdődött az általános lázas fegyverkezés. Európa mintha két táborban állana egymással szemben, lábhoz tett fegyverrel. Hogy a világ legrettenetesebb harca — mindenki minden ellen — még nem indul meg, az csak annak köszönhető, hogy az államok sorsának intézői tudják, hogy ez a harc csakis a kulturális megsemmisülésére vezetett.

— Nincs olyan probléma, amely békés úton többé-kevésbé megoldható ne volna. Össze kell ülni és minden olyan kérdést, amely magában rejt az összeütközés csíráját, jóakarattal, nyugodtan lehetne tárgyalni. Tárgyalás két érdekelt állam között azonban rehezen vezethet célhoz, mert elfogatadni a közvéleménnyel talán még a legigazságosabban engedményt is legtöbbször majdnem lelküdhözhetlen nehézségekbe ütközik. A nagyhatalmaknak módjukban volna, hogy a közöttük fennálló vitás kérdések elintézése után a többi érdekelt államokat is meghallgatva — ezek között — egy új és igazságos helyzetet teremtsenek s ezt — ha kell — az érdekeltekre reá is kényszerítsék.

— A tárgyalások ideje talán elérkezett, de a kezdeményező lépést megtenni nehéz. Ezért nézetem szerint e legszerencsésebb megoldás az volna, ha a konkrét problémák megbeszélése céljából a nagyhatalmak összehívására a világ legmagasabb és legönzetlenebb erkölcsi fóruma: a Pápa Őszentsége tenne javaslatot.

Az országgyűlés felelőssége

— Különösen nehezek a feladatok és súlyos a felelősség, amelyet a nemzet az országgyűlés tagjaira ruházott. Nemcsak azért, mert nagy gyorsasággal gördülő események közepette nemzetek és országok közt végsőkéig feszült ellentétek légrébenben kell az ország érdekeit szolgálnia, hanem azért is, mert az emberkelete nemcsak gyorsabbá, de sokkal szövevényesebbé is lett.

— Közösség és egyes ember között a kapcsolat sokszerűbbeké lettek, az állam és polgárainak élete a legapróbb részletekig egységbe szövődik. És ennek az egész bonyolult új életnek végleges rendszere még

sehol e világon nem alakult ki teljesen és egészségesen. Nagy felelősséggel és hazafias komolysággal kell ilyen időben az ország és a nemzet ügyeit intézni.

— A nemzet életének válságos óráiban a magyarság politikai ösztöne mindig rátalált a helyes útra. Népiünk harcokéssége és jogérzése, tekintélytisztelte és alkotmányos gondolkodása, ősi hagyományaihoz való ragaszkodás és a nagy eszmék iránt való fogékonysága mindenkor biztos utmutatónk volt arra nézve, hogy mit és hogyan kell cselekednünk.

— Tudtuk, miképpen kell a mult tisztas hagyományait a korszerű haladás eszméivel összeegyeztetni és az új életformákat teremtő erős központi hatalmat a nemzet önkormányzati jogával összehangba hozni. Ezért sikerült a keresztény királyság megalapításától a modern állam kiépítéséig minden nagy politikai és társadalmi átalakuláson nagyobb részkódattal nélkül keresztülesnünk. Ezért sikerült történetileg kialakult ezerveres alkotmányunk folytonosságát mindmáig megővünk.

Alkotmányos életünk folytonossága egyik legnagyobb erősségünk

— Alkotmányos életünk folytonossága nemzeti életünknek mindig egyik legnagyobb erőssége volt. Erősségünk volt már a nemzeti királyok korszakában, kiknek uralkodását éppen az alkotmányfejlődés egyes mozzanatai kapcsolják szerves egységbe. Erősségünk a későbbi századokban idegen hatalmakkal szemben, az ország önállóságáért és a nemzeti függetlenségéért vívott nagy küzdelmünkben.

— Erősségünk az osztrák ház uraldomása idején, mikor épp az alkotmány szellemében sikerült a Szentkorona országainak különállását az osztrák-német világbirodalommal szemben biztosítani. Erősségünk és bizodalomunk volt a világháború után ránszakadt összeomlás és megcsönkítés idején — és erősségünk ma, újraéledésünk hajnalán.

— A világszerte új eszméket kereső és új életformák után vágyódó átmeneti korunk forrongásai közepette is alkotmányos életünknek ez a folytonossága és egyben alkotmányunk minden üdvös újítás megvalósítására módot nyújtó ruganyosság erősségünk marad a szent-istváni eszmék korszerű alkalmazásáért és az új szentistváni feladatok megoldásáért vívott küzdelmünkben.

— Mint az alkotmány és a törvényes rend legfőbb öre felhívom az országgyűlést, hogy törvényhozó munkáját történeti alkotmányunk szellemében, népiünk ősi arányaihoz és nemes magyar jogfelhasználásunkhoz igazodva végezze s az ezerveres nemzet hagyományai és a korszerű szociális törekvések szellemében építse tovább a magyar állam sok vihárt kiállott épületét.

A Kormányzó Ur egy-egy mondtát számos alkalommal szakított felbe a kitérő lelkesedés, taps és éljenzés. A beszéd befejezését pedig szünni nem akaró, mámoros tinneljes követte, amilyent csak kivételes alkalmakkor tapasztalhat az ember. Könnyekig megindító volt a szeretet, ragaszkodás, odaadás és hódolat ilyen mélységesen őszinte megnyilvánulása.

Az újjongó tömeg soraiba között hagyta el a Kormányzó Ur a

korenlőkök, háznagyok és a miniszterelnök kíséretében a kupolacsarnokot és ezzel a 1939. évre összehívott országgyűlést felejtetlennül szép megnyitó ünnepsége véget ért.

A képviselőház második ülése

A kupolacsarnokban lejátszódott ünnepség után az új képviselőház második ülését tartotta meg. Ezen az ülésen a képviselők benyújtották megbízóleveleiket. Ez az aktus másfél órát vett igénybe.

Darányi Kálmánt választotta a Ház elnökévé

Az új képviselőház harmadik ülésén, június hó 15-én, megválasztották a tisztikart. Elnök ismét Darányi Kálmán volt miniszterelnök lett; alelnökké Bobory Györgyöt és Szimey-Merse Jenőt, háznagyá Putnoky Móricot választották meg. Rajtuk kívül még hat jegyzőt választott a képviselőház.

A felsőház ülése

A felsőház június 13-án, kedden délelőtt 11 órakor tartotta első ülését. A képviselőválasztás tudvalólag a felsőház összetételét nem érinti, mert a felsőház egyes csoportokba tartozó tagjainak újra-választása csak a törvényes határidő letelte után, a képviselőválasztásoktól teljesen függetlenül történik meg.

Az országgyűlés összeülésekor azonban a felsőháznak is újabb meg kell alakulnia, új tisztikart és bizottságokat választani s általában újonnan megkezdni munkásságát. Ennek előkészítésére tartott ülést a felsőház. Az ülés napirendjén a miniszterelnöki átírási szerepet, amely közli, hogy az országgyűlést a Kormányzó Ur szerdán délelőtt 12 órakor ünnepélyes keretek között nyitja meg az országháza kupolacsarnokában.

A felsőház június 14-én, szerdán tartott ülésén mindössze néhány formáságot intézett el,

A június 15-én tartott ülésen elnökké Széchenyi Bertalan gróft, alelnökké Radvánszky Albert bárót és

Perényi Zsigmond bárót; háznagyá pedig Szapáry Lajos gróft választották meg.

Az európai s vele kapcsolatban a világhelyzet hasonló most ahhoz a fanyar jelenethez, hogy két régi ismerős találkozik egymással s az egyik sietve teszi föl a másiknak az unott kérdést: *hogyan vagy?* A másik pedig minden gondolkodás nélkül, közönyösen feleli rá: *sehogy!*

Ez a kitérésnek számító válasz azonban nem mindig jelenti a valóságban a *sehogyt*, hanem legtöbbször azt, hogy a kért dolog annyira nincs rendben, akár a Csáky szalmája s beszélni sem érdemes róla. Európa valójában a *széna-szalma* kérdésen rágódik. Az egyik fele félti a szénát, ami a világhatalmat s velejáró gazdasági előnyöket jelenti, a másik viszont megunta már a szalmát, amit eleségül szántak neki, holott az alomnak való.

A huza-vona, a kendőzés, az igazi szándék rejtetése, tetszetős jelszavakon való nyargalás jellemzi a helyzetet, s tölti ki a nem éppen épületes műsört.

Anglia külügyminisztere az elmúlt hét elején kijelentette, hogy a Britbirodalom hajlandó Németországra és az összes európai nemzetek gazdasági életről tárgyalni, mert az a főgondja, hogy az ellentétes követeléseket olyan alapon intézzék el, amely tartós békét biztosít.

Berlin és Róma nem késett a válasszal, amely abból állott, hogy a szép szavak után cselekedetet várnak.

A cselekedet be is következett. London megbízottja elindult Moszkvába. Ebben az urban pedig az a legérdekesebb, hogy a sok kélekedés után elindult rendkívüli megbízott semmiféle kész tervet nem vitt magával. Csak tárgyalni megy, tovább tapogatózni, amiből az angol alsóházi ellenzék azt a meglepő következtetést bocszza ki, hogy megint a müncheni négyhatalmi politika következhetik.

London helyzetét különben is nagyon megnehezíti a fátkeleten, Tiencinben támadt angol-japán ellentét.

A japánok kémkedés gyanúja miatt letartóztattak egy angol őrnagyot, az angol koronagyarmat egyik befolyásos tisztjét. Londonban rendkívül súlyosan itéltek meg a viszony kieleződését, s a japán—kinai ellenségeskedések kiterése óta még nem látták annyira aggasztónak a helyzetet, mint jelenleg.

Ezalatt természetesen Németország sem maradt tétlenül. Berlinben aláírták a német—észti és német—lett megnevezési szerződést, amely tíz évre szól és minden erőszakos lépést kizár.

Nem kis jelentőségű a Balkán-szövetség újabb kialakulásában várható fordulat sem. Törökország közvetíteni próbál Bulgária és Románia között, hogy Bulgária belépését megkönnyítse. Szófia azonban nem hajlandó Dobrudza átengedése nélkül a szövetségbe lépni. Gafencu román külügyminiszter ankarai látogatása a kérdéses terület elvesztését akarja megakadályozni, mert megbénítaná Románia honvédelmét és képtelenné

tenné európai feladatainak teljesítésére.

Erről a feladatról éppen hazánk részéről beszélhetnénk egyet-mást. Vajjon európai feladatnak tartja-e a mai kényes és erősen megváltozott időkben Románia azt is, hogy nem hajlandó újabb kötelezettségeket vállalni a kisebbségekkel kapcsolatban?

Európai érdekek az, hogy a két-milliónyi elnyomott magyarság helyzetét a legképtelenebb módon megnehezítik?

Nem mi válaszolunk reá. Az *olasz lapok* azt írják *Gafencu* kijelentéseire, hogy ez az eljárás ugyanabból a szellemből fakad, amely eddig is megakadályozta a magyar—román kapcsolatok javulását. Megállapítják azt is, hogy a magyar kisebbséget a román parlamentben nem 9 hely, hanem 20 mandátum illette volna meg. A német sajtó pedig hangsúlyozza, hogy Románia eljárása elsősorban Anglia és Franciaország kezességi kötelezettségeire és a nyugati hatalmak által Bukarestnek nyújtott támogatásra vezethető vissza. Mi mindent régen tudtuk, most két súlyos tanuval is bizonyíthatjuk.

Fontos eseménye volt a világpolitikának az angol királyi pár látogatása Kanadában és az *Egyesült Államokban*. A lelkesedés, amely az uralkodópárt után végig kísérte, amerikai arányokban is óriási volt. Az angol király és Roosevelt találkozása a két nagy angol nemzet jóviszonyát hatalmasan előre lendítette.

Frick miniszter hazautazott

Mult heti számunkban megemlékeztünk *Frick* német birodalmi belügyminiszter magyarországi látogatásáról, amellyel a magyar belügyminiszter tavaly történt látogatását viszonozta.

A német vendég itt tartózkodásának további során megszemlélte a budapesti rendőrség nagyszabású lovasbemutatóját és diszfelvonulását, majd meghallgatta *Egyed* István egyetemi tanár németnyelvű előadását a magyar alkotmány és közigazgatás jellemző vonásairól. Előadás után a német vendég részt vett *Telet* Pál miniszterelnök és felesége által tiszteletére rendezett villásreggelin.

Urnapiján a német vendégek *Debreccen* és a *Hortobágyra*, másnap *Budaörsre*, *Etyekre* és a *Balatonra* tettek kirándulást. Ugyanezen a napon este *Frick* miniszter és felesége az Operaházban diszeliadason vettek részt.

Wilhelm *Frick* dr. német birodalmi belügyminiszter és felesége június 10-én, délután 4 óra 10 perccor hagyta el a magyar fővárost. A német vendégeket vitte *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter bucsuztatta. A német belügyminiszter a magyar határról táviratot intézett *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszterhez és abban annak a reményének adott kifejezést, hogy látogatása is hozzájárult a magyar és német nép közötti baráti viszony megszilárdításához és elmélyítéséhez.

TELEKI PÁL GRÓF MINISZTERELNÖK:

Programunk szociális program

Ebben az országban senki se higgye, hogy őt elfelejtették!

A Magyar Élet Pártja az országgyűlési képviselőválasztások után június 12-én este tartotta első pártértekezletét Vay László báró országos elnök vezetésével. A pártértekezleten megjelentek Teleki Pál gróf miniszterelnökkel az élén a kormány tagjai és a párt képviselőtagjai teljes számban.

Az értekezletet Vay László báró országos elnök nyitotta meg. Első szavaival Magyarország Kormányzóját üdvözölte, majd köszöntötte a hű-

séges Kárpátalja hozzánk visszatért népét. A továbbiakban hangoztatta, hogy magyarabbnak, nemzetibbnek, keresztényebbnek kell lennünk és egyenesen, fegyelmetlenül, megalkuvás nélkül kell járnunk a magyar élet utjait.

Az elnök szavai után Ivády Béla üdvözölte a pártot és biztosította a miniszterelnököt a párt bizalmáról.

Ezután Teleki Pál gróf miniszterelnök emelkedett szólásra.

az országgyűlés munkáját jobban össze akarja hangolni.

BECSÜLET ÉS EGYENES- SÉG

A miniszterelnök beszédét ezekkel az emelkedett szavakkal fejezte be:

— Ebben az órában mindnyájunk nevében, mint miniszterelnök és mint a parlament egyik tagja, igéretet teszek a nemzet felé, hogy

igyekezni fogunk becsületesen szolgálni a nemzet érdekeit, minden egyes fiának az érdekeit, különbség és válogatás nélkül.

Igyekezni fogunk jobb állapotot, jobb helyzetet teremteni addigra, amikor mandátumunk megszűnik, mint amilyen most van, amikor a

mandátumot megkaptuk. *Becsület, egyenességet ígérünk és azt hiszem, ebben minden egyéb ígéret befoglatatik.* Ennek jegyében Isten áldásával induljon meg munkánk!

A miniszterelnök beszédét hosszantartó eljénés és lelkes taps követte, majd az ünneplés lecsendesedése után a kormány tagjai egyenkint felsorolták azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket sürgősen a törvényhozás elé kívánunk vinni.

Csáky István gróf külügyminiszter pedig román államférfiak legutóbb elhangzott beszédeire válaszolt, amelyben a felajánlott magyar kisebbségi egyezményt elutasították. A külügyminiszter kijelentette, hogy a román kormány magatartása nem volt jogszerű, méltányos és nem is volt ésszerű. S hangsúlyozottan hozzátette még:

— Ha romániai kisebbségeinken egyezményvel nem segíthetünk, igyekezni fogunk újabb vonalakat is igénybevenni.

Az önéretes kijelentést hatalmas taps kísérte.

Az értekezletet pártvacsera követte, amelyen számos pohárköszöntő hangzott el.

A miniszterelnök beszéde

— Köszönem — mondotta bevezető szavaiban a miniszterelnök — elsősorban a magyar néphez szól. Választási utjaim során bizodalmat, hitet és erőt merítettem arra, hogy a magyar becsület, a magyar egyenesség sziklája rendületlenül áll ebben a nehéz körülmények között vergődő Európában. A nyugalom, amellyel a nép ezt a választást végigcsinálta, azt mutatja, hogy a magyar nép politikai érettségére építeni lehet és ezt szolgáljunk képviselői tisztesség. Ezt a tisztességet adta nekünk a magyar nép azokban a kézzorításokban és azokban a nyugodtan és titkosan leadott szavazatokban, amellyel

az ország higgadt vezetését és meggyőződésünk szerint okos politikáját igazolta.

— Egyrészt öröm, másrészt bizodalom tölt el mindnyájunkat és kell hogy eltöltsön minden jó magyar embert. Bizodalom a magyar ember változhatatlan józanságában, komolyságában, hazaszeretében, alkotmánytisztességében és erejében, amellyel önmagában bízva a multjához ragaszkodik, a jeltet építi és tovább fejleszti a jövőt anélkül, hogy eltévedne.

Beszéde folytatásában a választás megtartásának szükségességét indokolta meg a miniszterelnök. Kellott a választás, mert szükségünk volt felfrissülésre. Így a szociális munka jobban szolgálható, mert jobban vagyunk telítve szociális érzésekkel. Az elmúlt parlament és a nemzet között ugyanis bizonyos mértékig meglazult az a lelki kapocs, amely fenn kell, hogy álljon.

GYORSABB PARLAMENTI MUNKA

A parlament munkájával kapcsolatban a következő kijelentéseket tette a miniszterelnök:

— Nincs szükség arra, hogy új programot adjunk. Legfeljebb munkánk változik. Módszereink határozottabbak. Munkánknak gyorsabbnak kell lennie.

Mindenképpen törekednünk kell arra, hogy mind a parlament, mind a kormányzat munkája gyorsabb és praktikusabb legyen.

A parlamenti tárgyalásokat egyrészt azért kell meggyorsítanunk, mert a magam tapasztalata szerint is rengeteg időt pocskolóunk el, nem mindig szerencsés meggyezések létrehozására. Nagyobb

súlyt fogunk helyezni a törvények bizottsági előkészítésére és a parlamenti munkát itt is, de különösen a plénumban gyorsítani kell. Meg kell tennünk ezt azért is, mert összfel kell tárgyalnunk a költségvetést, tehát bizonyos mértékig erősebben kell igénybe vennünk a parlament munkáját. Az a felfogásom, hogy a parlament nem arravaló, hogy folyton törvényt hozzon, hanem arra, hogy jó törvényeket hozzon.

HADSEREGFEJLESZTÉS, GAZDASÁGI MEG- ERŐSÖDÉS

A kormány programját ebben a beszédeben röviden, de annál határozottabban foglalta össze a miniszterelnök:

— Az alkotmány minden eszközzel való fenntartása, ami befelől is, kifelől is legnagyobb erősségünk. A magyar nemzet a saját lábán áll. Barátokat keres, hű régi barátaihoz, de mindenkor féltő gondal örökdió függetlensége felett.

Programunk a hadsereg ki- egészítése, a gazdasági meg- erősödés és gazdasági önálló- ság.

Programunk szociális program, amelynek lényege az, hogy ebben az országban mindenki felkeltjük az érzelmet, hogy őt nem felejtették el. Ez azt jelenti, hogy minden embernek több megélhetési lehetőséget igyekezzünk teremteni. Külpolitikánkban követjük azt a bevált vonalat, amelyen eddig haladtunk. Amellett, hogy barátokat keresünk és követjük az eddigi irányt, szükség van arra, hogy magunk is erősek legyünk.

AZ ELSŐ TÖRVÉNY- JAVASLATOK

Bejelentette ezután a miniszterelnök, hogy elsősorban a felvidéki képviselők újra történő behívását kéri az országgyűléstől. A következő törvényjavaslat lesz a Kárpátaljának a magyar állam kötelekebe való hivatalos bekebelezése. Ezt követi majd a Kárpátalja területéről való képviselők behívása. En belátható időn belül a házszabályok módosítása.

A párt tagjait szoros összetartásra kérte a miniszterelnök, mert a mai idők erős pártfegyelmet kívánnak. A felsőház és a képviselőház közötti megértés a multban nem volt olyan, mint ahogyan azt a magyar alkotmányfejlődés megkívánta és ő Magyarország érdekében szükségesnek és jónak tartotta volna. Éppen ezért

Elutaztak Olaszországba a magyar gazdajfjak

A Falu-Gazdaszövetség hetedszer rendezi már az olasz-magyar gazdasági csereakciót, amely módot és alkalmat nyújt a fiatal magyar gazdáknak arra, hogy megismerjék az olasz mezőgazdaságot.

Június hó 14-én, az ország minden részéről kiválogatott gazdajfjak, a Falu-Gazdaszövetség székházának dísztermében jöttek össze, ahol ünneplésen elbucsuztatták őket. Venci gróf olasz királyi követ képviselőben megjelentek Revedin gróf követségi tanácsos, Antonio Widmar dr. olasz királyi sajtófőnök, míg a magyar földművelésügyi minisztert Vueskics György dr. gazdasági akadémiai tanár képviselte. Az ünneplésen igen sokan résztvettek a kiutazó gazdajfjak szülői közül is.

Szekeeres László dr. gazdasági tanácsos, igazgató intézett először buzdító szavakat a gazdajfjakhoz, majd kioktatta őket arra, miképpen visel-

kedjenek Olaszországban, ahol a magyar gazdatársadalmat képviselik.

Vueskics György dr. a földművelésügyi miniszter üdvözlését tolmácsolta.

Ezután Szekeeres László olasz nyelven köszöntötte az olasz követség képviselőit és utalt arra, hogy Mussolini a legnagyobb szeretettel és figyelemmel kíséri ezt a csereakciót, amely hivatva van a két nemzet gazdajfjak egymáshoz közelíteni.

Revedin gróf követségi tanácsos arról biztosította a hazájába utazó gazdajfjakat, hogy ott testvéri szeretet találának.

A gazdajfjak, akik több hónapig maradtak Olaszországban, háromszorosan éljennel köszöntötték az Olaszbirodalom képviselőit.

A gazdajfjak Szekeeres László igazgató, az akció szervezőjének kíséretében az esti triestri gyorsral utaztak el Olaszországba.

Gyászistentisztelet az acélkoporsó fölött...

Még mindig nem sikerült kiemelni a „Thetist”

A Thetis katasztrófájának színhelyén június 7-én gyászistentiszteletet tartottak a szerencsétlen áldozatok lelkiüdvéért.

A kilencvenkilenc halott szülei, özvegyei, gyermekei és menyasszonyai egy aknukató hajó fedélzetén jöttek ki a liverpooli öböl bejáratánál fekvő helyre,

ahol 40 méter mélységben fekszik a tenger fenekén az elsüllyedt buvárhajó. Egy másik hajó a koszoruk szárait hozta a szerencsétlenség színhelyére. Az istentisztelet végzetével a koszorukat a tengerbe dobták.

A buvárhajó kiemelési munkálatai mindezekig nem jártak si-

kerrel. A tengeralattjáróra nyolc acélsodronyt erősítettek,

de az erős tengeráramlás ismét elszakította az acélsodronyokat.

Most mindaddig szünetelnek a kiemelési munkálatok, amíg erősebb sodronyokat nem szereznek be.

Chamberlain miniszterelnök június 8-án benyújtotta a képviselőházban azt a törvényjavaslatot, amely a Thetis szerencsétlenségével kapcsolatban külön bíróságot létesít.

**A VASÁRNAP
TANÁCSADÓJA**

↓

minden ügyben utbaigazít!

Falunap és járási dalosverseny Veszékeny községben

Veszékeny, június 11.

Sokáig emlékeztetés napokat élt át a sopronmegyei Veszékeny község: június 10-11-én folyt le a Falu-Gazdaszövetség falunapja és a járási dalosverseny. Mindkét napon a község és a környező falvak lakói sűrű tömegben látogatták az egyes programzámokat, sok hasznos ismeretre tettek szert és nemes szórakozásban volt részük.

Már hónapokkal ezelőtt megindult a készülődés a juniusi ünnepségre. Az iskolában folyt a gyermektisztasági verseny Horváth János r.-k. plébános vezetésével. A község dalosai, valamint a járás többi földművelő dalárdája egész télen át készülődtek a járási dalosversenyre és mind-egyikükben élt a titkos reményesség, hogy az ő dalárdájuk viszi haza a Falu-Gazdaszövetség által alapított gyönyörű ezüsterleg-vándordíjat

A gyermektisztasági verseny záróünnepélyén

Horváth János plébános ismertette a verseny lefolyását, majd Simon Pál dr. járási tisztiorvos mondott beszédet az egybegyűlt gyermekeknek és szülőiknek, hangoztatva az egészség-ápolás fontosságát, majd köszönetét és elismerését tolmácsolta a Szövetségnek értékes munkásságáért. Végül a jutalmak kiosztása következett: minden gyermek kapott valamit, ami kézzelfoghatóan is emlékeztetés tette számára a nyolchetes egészségügyi versenyt. Ráadásul a gyermekek még mozielőadáson is részt vehettek.

A délután és az est folyamán több-ebézes tömegben látogatták a község lakói

a hangos mozielőadás,

amelyet a Hangya Szövetkezet jóvoltából rendezett a Szövetség. Tatay Ferenc, a Hangya-központ tisztviselője, lendületes előadásban ismertette a szövetkezeti munka nemzetépítő fontosságát, majd sor került a hangos szövetkezeti film bemutatására. Úgy az előadás, mint a film igen nagy tetszést aratott. Az esti előadás előtt Horváth Péter vármegyei allelváltáros tartott előadást a község keletkezéséről, ismertette annak történetét és az ott lakó családok származását. A hallgatóság feszült figyelemmel és nagy érdeklődéssel élvezte végig a szép előadást.

Június 11-én, vasárnap reggel fél 8 órakor kezdődött a gazdaujvárosi verseny. A bírálóbizottságot Gábos Dénes dr., a csermajori gazdasági iskola igazgatója, irányította. Rendkívül sok jelentkező volt és a bírálóbizottság kétértelmű önmagát is csak órák múlva tudta munkáját befejezni.

Istentisztelet után Ágoston Béla dr., a Falu-Gazdaszövetség központi főtítkára, a község hősi emlékművét kegyeletes szavak kíséretében koszorúzza meg, beszédében példaképpül állítja az elesett hőseket a hallgatóság elé.

A gazdagylülésen

megjelent Högyészi Pál főispán, Czillinger József dr. alispán, Oláh György országgyűlési képviselő, Bakó János felügyelő, Gábos Dénes dr. gazdasági iskolai igazgató, Simon Pál dr. tisztiorvos, Nádudvary Mihály dr. körorvos, Horváth János r.-k. plébános, Negrő Tibor felügyelő, Pataky Imre vármegyei gazdasági egyesületi kiküldött, Sós Imre vármegyei allelváltáros, Ziegelhoffer Gyula körjegyző, Szalay András községi bíró, aki egy-

ben a Felsődnánantúli Mezőgazdasági Kamarát is képviselte. A Hangya-központ részéről Tatay Ferenc főtisztviselő, a Falu-Gazdaszövetség központja képviselőiben Ágoston Béla dr. főtítkár vett részt a gyűlésen.

A Falu-Gazdaszövetség kiküldöttje megnyitván az ülést, ismertette a Szövetség működését, rámutatva arra, hogy rendkívül fontos a gazdatársadalom egyesítése és érdekképviseleti tömörülése. Bakó János, a Sopronvármegyei Szarvasmarhatenyésztők Egyesületének felügyelője, a szarvasmarhahizlálásról és exportálásról, Pataky Imre, a Sopronvármegyei Gazdasági Egyesület képviselője, a helyes talajmunkákról és a trágyázásról tartott előadást. Ezután Gábos Dénes dr. gazdasági iskola igazgató foglalta össze a gazdaujvárosi verseny folyamán tapasztaltakat és kihirdette az eredményt.

A veszékenyi gazdaujvárosi verseny a szokásosnál is jobban sikerült

és bepillantást engedett a bizottságnak és az érdeklődőknek abba a szorgalmas munkába, amely a veszékenyi gazdaportákon folyik. A bizottság a következő határozatot hozta:

A Falu-Gazdaszövetség aranyérmével és díszoklevéllel tüntette ki Rátz Imre, özv. Matkó Józsefné és Szalai Béla gazdákat; ezüstermet és díszoklevelet nyertek: Nyerges Károly,

Nyerges Géza és Nyerges Elek gazdák; aranyérmeket és díszoklevelet kaptak: Boros László, Németh István, Németh Imre, Gyarmati József gazdák; elismerő oklevelet kaptak: ifj. Balla János, Horvát Imre, Sipos Antal, Boros István, Németh József alsó, Kertész Nagy Pál, Kertész Nagy Imre és Németh Béla gazdák. A kitüntetéseket a Falu-Gazdaszövetség képviselője adta át, majd Czillinger József dr. alispán külön is elismerését fejezte ki a gazdáknak.

Társasobéd után folyt le

a járási dalosverseny, amelyen a kapuvári járás falusi és földművelő-dalárdái versenyeztek a Falu-Gazdaszövetség által alapított ezüsterleg vándordíjáért.

Horváth János plébános megnyitói szavai után Kocsis Zoltán a Soproni Daloskerület megbízásából üdvözölte a többezerfői közönséget és a közel 400 dalost, akik közül némelyik fel-napi szekerezés után érkezett meg, hogy áldozzon a magyar dalért, a magyar kultúráért. A közönség meg-megújuló tapsvihara jutalmazta az egyes dalárdák teljesítményét. A bírálóbizottság határozatát Ágoston Béla dr. főtítkár hirdette ki. Eszerint az ezüsterleg-vándordíjat a Süttöri Róm. Kat. Dalkör nyerte el (karnagy Babos József); aranyérmeket nyert: a Veszékenyi Férfi Dalkör (karnagy

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

Tar István) és a Szárföldi Egyházi Énekkar (karnagy Molnár László); ezüstermet nyertek: a Himodi Szent István Dalkör (karnagy Madáchi Károly) és a Fertőszentmiklósi Férfi-dalkör (karnagy Rozmán Sándor); a Falu-Gazdaszövetség bronzérmét kapta: a Kisfaludi Dalkör (karnagy Simon József). Versenyen kívül a Falu-Gazdaszövetség aranyérmét nyerte a Csapodi Férfidalkör (karnagy Horváth Antal); ezüstermet nyert a Gartai Gyermekkar (karnagy Szalai Jenő); bronzérmeket kapott a Barbaesi Férfi dalkör (karnagy Boros Ferenc).

Az eredménykiértés után Szalai András községi bíró szép beszéd kíséretében köszöntötte a Falu-Gazdaszövetséget és a község minden lakójának mélyeség háláját tolmácsolta azért az értékes és hasznos munkáért, amelyet a Szövetség végzett. Végül köszönetet mondott a Soproni Daloskerület vezetőségének és a Hangya Szövetkezetnek is, hogy munkájukkal a sikert teljessé tették.

A messze környékről egybegyűlt ielkes falusiak, a késő éjjeli órákig kitünő hangulatban, táncmulatsággal zárták be a szép ünnepséget.

*

A falunap hosszu időre emlékeztetes marad a kapuvári járásban és eredményei csak később fogynak a maguk teljességében kibontakozni. Nem mulasztjuk el megemlíteni, hogy a siker azért volt teljes, mert

Veszékeny község faluvezetői nagy szeretettel és megértéssel karolták fel annak gondolatát és fáradságot nem kímélve dolgoztak a siker érdekében.

Tar István kántortanító volt a leke a szervezőbizottságnak és amikor a nevét megörökítjük, valóban példaképpül állíthatjuk őt, mint ideális faluvezetőt, a többi községek elé. De hasonló elismeréssel kell megemlékeznünk Horváth János r.-k. plébánosról és Szalay András községi bíróról, akiknek avatottkezü vezetésével folyt az előkészítő munka.

(—n—)

A NEMZET KORMÁNYZÓJA

A hetvenegy év, amelyet Magyarország kormányzója, vitész nagybányai Horthy Miklós, június 18-án tölt be, nagy idő egy ember életében. Átlagban több annál, amivel az emberi munkásság korhatárát jelöljük. Ez a születésnap mégsem a nagy kort ért államférfiu magas személyének hátalattal megünneplésében nyeri legfőbb jelentőségét, hanem a haza újabb és újabb megerősödésében s a nemzet évről-évre történő megifjodásában.

Mintha saját daliásságát, önértetét, vasakarátát kölcsönözne e napon édes gyermekeinek, a magyar nemzet összességének, hogy azok boldogságában és bizalmában önmaga is ujult erővel nézhessen szembe az idők megpróbáltatásaival.

Mert ezen fordul meg most a magyar sors: az idők legyőzésén, hogy a magyar élet örök és elmulthatatlan legyen.

Jaj volna Árpád nemzetének és Szent István birodalmának, ha ezt a mindenké föltölt való mai rendeltetését meg nem értené és meg nem valószínűsítaná. Ha a Kormányzó Ur acélos tettekretekezéséből azt a tudatot nem meritené évről-évre, hogy karunknak erősödni kell, akaratumunknak szilárdulni, szívünknek fiatalodni s lelünk minden gondolatával az örök magyar életbe kapcsolódni.

Nem volna jelentősége a magyar tagnapnak, értelme a mának és sulya a holnapnak, ha az emberi életet jelentő idő ernyesztő keze nyulhatna legelrejtettebb sejtjeinkbe is.

Ezt kell ezen a napon megértenie minden igaz magyarnak, ha öreg, ha fiatal, ha gyermek. Azt, hogy a magyar sorsot intő Vezér déleceg ruganyossággal akar és tud dacolni az emberi kort s a népek boldogulását jelentő idővel egyaránt. Hogy nincs és nem lehet határ, amely ebben korlátozhatná. Hogy nincs és nem lehet gyengeség, amely erejét hátráltathatná. Nincs és nem lehet csüggedés, amely a lemondás ernyedségét válthatná ki.

Ez a nap a mi születésnapunk is legyen: a magyar nemzet megújulásának jelképe.

Boruljunk mélyeség áhitattal és bensőséges hálával az Ur trónusa elé. A magyarok Istenéhez szálljon buzgó imánk, hogy ebben a születésnapban nemzetünk életének megújulását és erősödését jelezte.

Munkánk pedig az új erő kölcsönözte rugalmassággal induljon meg utána a felfrissült magyar élet további megalapozására. Mert vitész nagybányai Horthy Miklós születésnapját ezzel ünnepljük legméltóbban.

Örök magyar hittel és fokozódó munkával.

PRONIKOL

Gyógyosító
bótméreg

**LEVÉLTETÜ-PAJZSTETÜ
SZÓLÓMOLY ELLEN!**

AGRO RT BUDAPEST

Huszezer hektó bort szállítunk a cseh-morva protektorátus területére

A Külkereskedelmi Hivatal közölte a bortermelő érdekeltségekkel, hogy sikerült biztosítani a cseh-morva protektorátus területére a magyar borok kivitelét. Az új német-magyar megállapodás értelmében a magyar borok kivitelét huszezer hektoliteres keretben június elejétől szabad az említett területre.

Mivel az elmúlt esztendőben bortermésünk gyenge volt s nagyobb borfőlésegek nem állnak rendelkezésre, a protektorátus területére meginduló export valószínűleg erősen élénkíteni fogja a keresletet s az árakat felhajtja.

Az új gabona értékesítése

Az OMGE igazgató-választásnyája június 13-án, gyűlést tartott Somssich László gróf elnökségével. Az elnöki megnyitót után Mutschembacher Emil, az OMGE igazgatója foglalkozott az új gabona értékesítésének kérdésével és hangsúlyozta az OMGE álláspontját a régi rendszer fenntartása, a gabonáknak minínálása és a minőségi termés fokozása érdekében. A terményárakat fokozatosan kell a jövőben megállapítani, hogy a tárolás alatti veszteség és a kamatkülönbözet visszatérüljön. Az egységes ár következében ugyanis idő előtt nagy kínálat szokott fellépni, és a tömegkínálat az említett rendszerrel elkerülhető. Beszédének további részében az igazgató a gazdátársadalom megerősítését kívánta, hogy az állami terhek várható növekedéséből képes legyen részét megfelelően kivenni. Az igazgatói jelentést vita követte.

ÁLLATKIVITEL

Az olasz vágómarhaexport továbbra is szép sikerrel folyik. Minden valószínűség szerint a közel jövőben a kivitel keretei bővülnek fognak. Rövidesen ugyanis tárgyalások indulnak meg az olasz és magyar hatóságok között, amelyek elsőrendű fiatal vágóállatok kivitelét is lehetővé teszik Olaszországba.

Németországba újabb nagyobb mennyiségű sertés- és marhaszállításra nyílik lehetőség. 50.000 darab sertésről és 9000 darab vágómarháról volt szó. A sertésre vonatkozó tárgyalások még tartanak, egy héten belül azonban befejeződnek. A marhaszállításokkal kapcsolatos megállapodás már megvan és a 9000 darabos exportingensből 3000 darab kivitelét már lekötötték. Ezt a mennyiséget június végéig kell a birodalomba kiszállítani, úgy, hogy most a heti 700 darabos marhakontingens helyett 1700 darab marha megy ki Németországba.

A cseh-morva protektorátusba egy-két héten belül megindulhatnak a szállítások. Sertés és rohspeck kiviteléről van szó.

A Hangya huszonzervgyárat épít Kaposvárott

A Hangya Központ Kaposvár városához azzal a kéressel fordult, hogy huszonzervgyár létesítése céljából adjon részére területet a vághódi mellett. A város teljesítette a kérést. A huszonzervgyár építését a leggyorsabban megkezdik. A gyárban azt a szarvasmarhanyagot dolgozzák fel, amelyet a kisgazdák megsegítésére irányuló intervenciók vásárlásai során a Hangya kaposvári mezőgazdasági telepén gyűjtenek össze.

Schandl Károlyt alelnökévé választotta a drezdai agrárkongresszus

A Drezdában üléselő nemzetközi agrárkongresszus, amelynek egykori alelnökévé Schandl Károlyt tükös tanácsost, az OKH alelnök-vezérigazgatóját választották meg és amelyen az összes fontosabb európai és tengerentúli államok mintegy 1500 kiküldöttje vett részt, nagy figyelmet szentelt a mezőgazdasági szövetszervezetek kérdésének is. A kongresszus napirendjén három szövetszervezeti vonatkozású téma szerepelt: a mezőgazdasági szövetszervezetek feladatai; a mezőgazdasági termelőszövetszervezetek és a gyümölcs- és főzelékfélék szövetszervezeti értékesítése. Magyar részről Kunecz Ödön dr. egyetemi ny. r. tanár, a magyarországi szövetszervezetek szövetségének alelnöke szólt fel és módosító indítványának figyelembevételével a kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amely többek között kimondotta, hogy a mezőgazdasági szövetszervezetek, különösen a kisebb mezőgazdasági üzemek erősítésére és fejlesztésére alkalmasak. Emellett a szövetszervezetek sok államban egyéb fontos agrár- és szociálpolitikai feladatok keresztülvitelében, valamint a nemzetközi áruforgalomban is nagy szerepet játszanak. Ezért a kongresszus az egyes államok figyelmébe ajánlja a mezőgazdasági szövetszervezeti mozgalom fejlesztését és annak támogatását is, mindenkor szem előtt tartva a szövetszervezeti önszegély alapját.

A Drezdában üléselő nemzetközi mezőgazdasági kongresszuson Wünsch Frigyes dr., a Hangya vezérigazgatója: A mezőgazdasági ipar vállalati formái és azok hatása a mezőgazdasági termékek elhelyezésére címmel tartott kitünő előadást. A feldolgozó vállalatok az előadás szerint három csoportba sorozhatók. Tiszta kapitalista vállalatokra, állami vállalatokra és értékesítő szövetszervezetekre, amelyeknél a termelő maga gondoskodik a termékek racionális ipari feldolgozásáról. Az előadó ezután röviden foglalkozott a mult és a jelenlegi gazdaságpolitikai rendszerekkel, majd ismertette a két elsö vállalati formát.

Rátérve a harmadik vállalati formára, amelyben a mezőgazdasági iparban működő töke magának a földmivesnek a tulajdona, hangsúlyozta az előadó, hogy valamely mezőgazdasági ipari üzem a mezőgazdaság szempontjából elvileg csak akkor lesz a legelőnyösebb, ha az az üzem a termelők által alapított és vezetett szövetkezeti tulajdona. Az előadó befejezésül arra a megállapításra jutott, hogy azokban a mezőgazdasági iparágakban, ahol monopólium létesítése nem szükséges, a legelőnyösebb rendszer az lesz, amelyben a nyersanyagot feldolgozó kapitalista vállalatok mellett körülbelül egyforma számban a termelők szövetszervezeti szellemben működő vállalati is dolgoznak.

Hol tartózkodnak a magyar gazdaijjak Dániában és Németországban?

Alább közvitésszük a Falu-Gazdaszövetség gazdaijjusági csereakciója révén a közelmultban Dániába és Németországba kikerült magyar gazdaijjak címét abból a cébből, hogy egymással levelezhessenek. Lapunkat ugyanis valamennyien kapják és így a szóbanforgó címek tudomásukra jutnak. A címek itt következnek:

DÁNIA:

Géza Lengyel, P. Bechs Gartnerei, Kolenhaavn, Hvidoric-Wally.
Karl Földes, bei S. Sörensens, Ravnegaard, pr. Ruds Vedby.
Stefan Györgykovács, Niels Larsen, Hojager, pr. Korgrstrup.
Ádám Háý, Wiggs Madsen, Rykovaard, p. Borup.
Johann Hack, Frode Sörensens, Landtoftevej 58., Lyngby.
S. László Hegedüs, H. G. Andersen, Hundegard, p. Greve Strand.
Alexander Jendrolovics, V. Bahnson, Avedoregaardsvej 27., Pr. Glostrup.

Stefan Szöllössy, bei Jens Nielsen, Baektofte, Pr. Storeheddinge.
Dezso Schwarcz, Forp. Toxen, Worm, Rodehus, pr. Haslov.
Emmerich Tóth, Gdr. Ernst Kundsen, Küdebrende, Pr. Taastrup.

NÉMETORSZÁG:

Ladislau Dönsz, bei Frau Ida Weber, Erfurt, Kirchlrachstrasse 29. III.
Emerich Kasza, bei Theodor Findeisen, Dresden, A. 26. Allfahrstrasse 8.
Karl Pénczes, bei Paul Hauswald, Possendorf Nr. 26, bei Dresden.
Marton Teubert, bei Herbert Vogel, Ebersbach, bei Glauchau (Sachsen) Nr. 14.
Rezsó Wierdl, bei Seidel, Dresden A. 44., Salzburgerstrasse 93.

nak elsösorban a legszegényebb mezőgazdasági lakosságnak. Az egymillió csirke körülbelül egymillió pengő tiszta hasznót jelent ennek a mezőgazdasági rétegnek olyan hónapokban, amikor a baromfiiparításból származó készpénzbevételek ugyolyólván az egyedüli jövedelmek.

Hivatalos vetés-jelentés

Június 10-én jelent meg a földmívelésügyi miniszter legújabb vetés-jelentése, amely szerint a repce termés országos átlagban jó közepesnek; igérkeznek. A buza mindenütt kikalázolt; ezidőszertint jó és jó közepes termés várható. A rozs jó és közepes eredméllyel biztat. Az ösi árpa és a tavaszi árpa után jó és közepes termés várható. A zabtól jó és közepes termés igérkeznek. A tengeri a legtöbb vidéken a hívös idő miatt fejlődésben kissé visszamaradt. A burgonya erőteljesen fejlődik. A cukor- és takarmányrépa ugyancsak jól fejlődik.

Egy mázsa eoziált buza 14 pengő

A földmívelésügyi miniszter a folyó évi június 8-ika után leszállításra kerülő eoziált buza árat mértérmásként 14 pengőben állapította meg. A Futura rt., amely az eoziált buza-akció lebonyolítását végzi, a június 1. után leszállított és leszállításra kerülő eoziált buza-teleket is a rendeltetési állomásokhoz az újabb rendelkezések alapján bekapcsolt legközelebb fekvő elosztóhelytől számított fuvardíjtelek szerint számolja el, abban az esetben is, ha a tényleges szállítás annakidején távolabbi elosztóhelyről történt.

Országos bornapot rendeznek Kecskeméten

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete az eddigi legnagyobb magyar borászati bemutatót és kiállítást rendezi meg június 18—20-ika között Kecskeméten. Ez az első alkalom, hogy az egész magyar bortermelés együtt bemutatkozik a magyar nagyközönségnek, amikor Tokaj, Villány, Csepak, Cegléd, Nagykörös, Kecskemét és a Felvidék borászata együtt látható s főképpen köstölható. A kiállítás végnökségét Teleki Mihály gróf földmívelésügyi miniszter vállalta, aki megígérte, hogy a kongresszus ünnepi beszédét is megtartja. A bornapra 50 százalékos meneti díj kedvezmény van érvényben az ország minden részéről. A MÁV Budapestről két filléres vonatot is indít a nagy érdeklődésre való tekintettel.

Öt fillér prémiumot kapnak a csemegepaprikát öröltetők június 15—20-ika között. A Füzserpaprika Központ előterjesztésére a földmívelésügyi miniszter hozzájárult ahhoz, hogy a június hó 15-ike és 30-ika között örölt és a paprikamalmokban az illethez paprikakerületi állomások által zárolt csemegepaprika beváltási ára után a Paprikaközpont kg-ként 5 fillér prémiumot (jutalmat) fizessen ki az öröltetőknek. Mindazok az öröltetők tehát, akiknek csemegepaprikáját június hó második felében örlik és zárolják, a megállapított beváltási árnál 5 fillérrel többet kapnak csemegepaprikájukért. A prémiumot csakis a közönséges csemegepaprika után folyósítják, míg a csipősségetes csemegepaprika után ez az 5 filléres prémium nem jár.

Minden előfizetőt egy új előfizetőt kér a VASÁRNAP

Kiskunhalas, Miskolc és Pápa baromfikeltető telepeik

A baromfiiparítás fejlesztése, elsösorban a korai rántani való csirkek nevelésének széleskörű meghonosítása érdekében a földmívelésügyi minisztérium által Kecskeméten, Szentesen, Hódmezővásárhelyen, Békéscsabán, Nyiregyházaán, Kaposváron, Baranyaszentlőrincen és Galántán már működő baromfikeltető telepeket a gazdaközönség annyira igénybe vette, hogy a régi telepek a gazdák részéről jelentkező keresletet alig tudják kielégíteni.

A földmívelésügyi minisztérium, hogy a gazdák részéről jelentkező óriási érdeklődést kielégíthesse, szükségesnek látta három új telepet Kiskunhalason, Pápan és Miskolcon való felállítását. A régi és új telepek teljesítőképessége egymillió tés keltesésű csirke, amelyet a telepek önköltségi áron alul, darabonként 10—24 filléres kedvezményes áron juttat-

TUDNIVALÓK A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOK SZÁMÁRA

Hogyan ünnepelnek a Németországban dolgozó magyar munkások?

Meleg testvéri szeretettel és jól-és, őszinte örömmel köszöntjük mindazokat a magyar testvéreinket, akik munkahelyükre érkezve, sietnek felkeresni a VASÁRNAP-ot és kifejezésre juttatják a velünk szemben érzett szeretetüket. A sok-sok kedves és őszinte érzésről, becsületes hazafiasságról tanuskodó levelek közlésére, sajnos, nincs elég helyünk — két lap is kevés lenne a megindító sorok, szép gondolatok közlésére — ezért csak egy-két mondatot idézünk az utóbb érkezett, legszebb levelek egyik-másikából, hogy képet adjunk olvasóinknak arról, hogyan is élnek, miként éreznek azok a magyar testvéreink, akik néhány hónapra messze idegenbe utaztak, hogy maguknak és családjuknak a kenyeret megkeressék, Magyarország pedig jóhírt, becsületet szerezzenek.

Magyar zászló a német lobogók között...

Babar József és társai írják Dresdenből, (Post Loitz, Kreis Grimmen) többek között:

— Soha el nem tudjuk felejteni azt a napot, amelyik napon beértünk a Budapest-ferencvárosi pályaudvarra, hogy milyen fogadtatásban részesültek a magyar vándormunkások és az átnyújtott csomagokat hálával és köszönettel fogadtuk a *Hungary Szövetkezettől* és *Bonczos Miklós belügyi államtitkár ur ömlesztőségétől*. És nem is tudom eléggé vázolni azt az örömet, amit éreztünk, amikor kiérkezésünk után a következő vasárnapon már megérkezett hozzánk a mi igazi VASÁRNAP-unk...

— Örömmel tudatjuk továbbá, hogy mi is megünnepeltük *Hiller* vezér és kancellár ötvenedik születésnapját.

Magyar zászlót csináltunk és kitűztük a német lobogók közé és mi magyar vándormunkások bementünk Stralsundba.

Itt német zenekar fogadott bennünket magyar zászlóval és innen az állomástól másfél kilométerre kivonultunk a tenger partjára zeneszóval. Innen egy nagy szállóba vezettek bennünket és terített asztalhoz ültek. Elmondtuk a magyar Himnusz és aztán, amíg ettünk, németül játszott a zenekar. Mi úgy örültünk, hogy láttuk, hogy a német urak milyen jószívvvel fogadtak bennünket. Aztán egy német ur németül beszédet tartott és azután egy magyar tolmács megmagyarázta, hogy becsülettel és szorgalommal dolgozzunk, hogy kis Magyarországot Nagymagyarországgá teljesítsük...

Köszönet az érettünk tett lépésekért...

Arnwaldeből (Land, Helpe, Pomern) kéri meg Kovács Mihály volt m. kir. csendőrszakszervező és társai a VASÁRNAP-ot hálájuk tolmácsolására nagyon szép levélben,

amelyből a következő mondatokat idézzük:

— A *Szentesről* Németországba irányított magyar munkások vonata elsőnek Budapest-Ferencváros állomásra érkezett, hol lelkes fogadtatásban részesítettek bennünket.

Odaadó hálás köszönetünket fejezzük ki az összes kint dolgozó magyar munkástevéink nevében *Vitéz Bonczos Miklós* urnak *virágözörléséért*, *érettünk tett lépéséért*, *irántunk érzett szeretettel* áthatott beszédéért.

Öröklé emlékeztetünkben örizzük bátorító szavait és szeretett nevének hozzánk való jóságát. Ugyancsak hálásan gondolunk a *Hungary Szövetkezetre*, amely szeretetszolgálatban részesített bennünket.

A *leveléről* felkéri a VASÁRNAP-ot, hogy hálájukat tolmácsolja az illetékeseknek, majd így folytatja:

— Hála Istennek jó helyünk van, jól érezzük magunkat, csak a Haza hiányzik és az otthon...

Barna Lajos csoportvezetőnek Dahmsdorfból (Schlakenthin) irt nagyon szép leveléből a következő mondatokat idézzük:

— Hálás köszönetünket fejezzük ki mindazon vezető férfiak iránt, akik azon igyekeztek, hogy munkáselegetünk elhelyezzék, habár idegenben is, mindaddig, amíg az annyi vértartott magyar föld felszabadul a bitorló uralma alól és ismét a becsületes és szorgalmas magyar kezek hatalmába kerül...

— Adjon a magyarok Istene erőt, egészséget, bátorságot és lankadhatatlan kitartást *főmeltóságú Kormányzó Urunknak* és minden veleérző magyar testvérünknek, hogy a már megkezdett munkát minél előbb be is fejezhesse győzelmesen; továbbá

a VASÁRNAP szerkesztőségének és minden munkatársának, mert mindenben segítő kezet nyújtanak mindazoknak, akik a magyar érdeket és a Haza boldogulását tüzték ki céljukul...

Mi is megépítettük a magyar pünkösdi kápolnát...

Karanyecz Sándor Mechelsdorfból panasolja, hogy pünkösdkor hiányt éreztek ugyan a magyar egyházi ünnepeknél, majd szinte költői emelkedettséggel így folytatja:

— ... Azért lelkiünkben mi is megépítettük a magyar pünkösdi kápolnát, ha testben idegenben is, de a lelkiünk az ott bolyong kis falunkban, csengő-bongó harangszó között, kicsiny, elhagyott családuknál; lelkiünk velük van és velük imádkozza a pünkösdi szentmise könyörgését a magyar feltámadás és újjászüle-

tésért, hogy méltók lehessünk öseinkre...

Ifju Kocsis Sándor és társai *Grabow*-ból viszont örömmel számoltak be arról, hogy egymásközt a legnagyobb családi egyetértésben élnek, jól megy soruk, hálásan gondolnak a VASÁRNAP-ra, majd így ír:

— A templom tőlünk tizenkét kilométerre van, de munkaodón minden vasárnap két fogatát rendelkezésünkre bocsátja és így könnyen el tudunk jutni és nem fáradtságos...

Mező Teréznek Ziesendorfból irt igazán szíveshöz szóló leveléből is csak pár sort idézhetünk az alábbiakban:

— ... Milyen örömmel hallgattuk tavaly a rádióból a *Felvidék* visszacsatolását és milyen öröm volt, hogy mire visszatértünk, már jóval nagyobb volt szép csonkahazánk! Hát még milyen boldogság lenne,

ha mire Isten segédelmével ismét hazatérünk, akkor már Erdély a miénk lenne... Akkor nem kellene több idegenbe vándorolni!...

Elpanaszolja ezután, hogy nehéz szívvel beteg édesanyját hagyta itthon a jobb kereset, a nyugodt tél reményében, majd így folytatja:

— Azért, hogy mi látszólag örömmel megyünk az idegen országba a keserves verejtékünkért hullatni a mindennapi kenyérért, fáj a szívünk, mert sokkal szívesebben tennénk mi mindezt otthon, saját hazánk, szülőfalunk boldogulásáért... Sajnos, ez egyelőre lehetetlen és nekünk mégis hálásaknak kell lennünk a magyar kormányknak azért, hogy hozzásegít minket ehhez a munkaalkalomhoz. Isteben bizó hittel küzdünk és dolgozunk itt is a Hazáért, családuknak, a jobb létért, a jobb magyar jövőért és a feltámadásért. Isten minket úgy segítjen!

ÜZENETEK

Nagy Lajos, Rossewitz: Felesége szülési segély ügyében irjanak egy kérvényt, részletesen vázolja a tényállást, hogy hány évig volt tagja a betegsegélyező pénztárnak mint bányamunkás. Ahogy ő leírja, az még nem ok a szülési segély megvonásának. A kérvényt adja be felesége a lakóhelyhez tartozó OTI-hoz. Örülünk, hogy mindnyájan jól vannak, egészségesek. Szívbeli kívánunk minden jót az ötödik gyermek születéséhez. Üdvözlét. — *Major Géza, Paulina:* Magyar-német szótárt tudomásunk szerint *Kömüves* nagytisztelteti urnál beszerezhet. Forduljon a tiszteltetés urhoz levelezőlapon, ó utánvéttel elküldi címére. Másik kérdésére közöljük, hogy leghelyesebb, ha a berlini munkásvédő irodához fordulnak, *Kömüves* nagytisztelteti ur és a munkásvédő iroda címe: *Berlin S. W. 11. Dessauer-Strasse 28-29*. Köszönjük a meleg és hálátel szavakat tanácsainkért. Mindenkor és mindenkinek szívesen vagyunk segítségére. — *Magyar mezőgazdasági munkások, Stettin:* Ha a munkaodó-juk ünnepi bért ígért Önöknek azért, mert Urnapján dolgoztak, azt meg is kell neki fizetnie. Reméljük, már

helyreállt a békekesség a csapatban. Nem győzzük eléggé hangsúlyozni és hirdetni, hogy békekességben és szeretetben éljenek egymással; legyenek türelmesek, elnézőek, ha valamilyen nézeteltérés elő is fordul. Nem hiszünk, hogy olyan dolgok merülhetnek fel, amiket nem lehet szép szóval és megértéssel helyreállítani. — *Jancsó Lukács, Schmarsov:* Pénzt küldhetnek már Magyarországra. A múlt hónapban is lehetett pénzt haza küldeni. Az első hónapokban havonta 35 márka küldhető, ami pedig megmarad, az utolsó hónapban felkerekíthető 400 márkára. Ha annak a banknak, ahol a pénzt feladják, a rendeletről nincsen tudomása, leghelyesebb figyelemztetni, hogy forduljon a német birodalmi bankhoz, ahol a szükséges felvilágosítást megkapja a pénz hazaküldésére nézve. — *Fazekas Lajos, Züllichau:* Ha a munka megkívánja, úgy vasárnap is dolgozhatnak. A szerződésben is bennefoglaltatik különben, hogy kivételes esetben kérheti a munkaodó a munkásokat a munka elvégzésére ünnepnap is. Önöknek is szól fentebbi üzenetünk a békekességre vonatkozólag. Magyar emberekhez nem méltó az, hogy folyton perlekednek. Inkább járjanak elő jó példával a csapatbeliek és tartsanak össze az idegenben, mert higgyék el, nem jó fényt vet a magyarországra, ha a németek látják, hogy a magyar munkások folyton marakodnak. Reméljük, hogy többet nem ismétlődnek meg a velünk közötti dolgok. Kérjük Önöket, hogy lehetőleg szép szóval intezzenek el mindent. Leveleket eljuttattuk Németországba a munkásvédő irodának. — *Pittner Mihály és neje, Balog Ferenc és Takács Lajos és társainak* üzenjük, hogy leveleket illetékes elintézés végett a berlini munkásvédő irodához elküldöttük. — *Labos György, Rappenhagen, Majsn Ferenc, Clausdorf:* Valószínűleg a rendelésnél nem jó címet írtak. Megkeresésüket elküldöttük a *Transdanubiához, Berlinbe* (Berlin, NW. 37. Brückenallee 36.), hogy a szalonna-rendelésükhöz mielőbb hozzájussanak. Majsnak csoportjának lapukat megindítottuk. — *Tóth Dezso, Muschteu:* Magyar-német szótár beszerzése végett forduljanak *Kömüves* Dávid református lelkész urhoz, aki a berlini munkásvédő irodában teljesít szolgálatot. Címe: *Berlin, SW 11, Dessauer-Strasse 28-29. Ung. Generalkonsulat*. A szótár ára 1.80 márka, amely összegben a postaköltség is bennefoglaltatik. Lapunkat címükre megindítottuk — *Lenner István, Verchau:* Hercegenyú címen a lap küldését beszüntettük. Márka-üggyben írott leveleket továbbítottuk Berlinbe, a munkásvédő irodához. — *Lukács László, Niemark:* Használt gramofonlemezt küldhetek, jó csomagolásban, falapok között. Németországra, a német vámhatóságnál érdeklődjék meg, hogy megvámolják-e vagy sem és csak azután küldessenek maguk után gramofonlemezeket, nehogy nagy vámot kelljen a csomag után fizetni. Gramofonlemez-árjegyzéket bármely hangszervelet küld díjmentesen. Hozzá tartozó forduljanak az illető üzethez, adják meg a pontos német címet és az üzlet nyomtatványként megküldi az árjegyzéket. Üdvözlét. — *Vida Lajos, Stremmen:* Szótárért forduljon *Kömüves* Dávid ref. lelkész urhoz: *Berlin, SW 11, Dessauerstrasse 28-29.* — *Fekács Jánosné* (Babin über Neudamm, Kreis Königsberg) kéri az *andródi és gyomai munkásokat*, közöljék vele címüket. — *Zám Sándor és társai, Steinbock:* Hazafias érzéstől áthatott sorokat köszönjük és kérjük Önöket, továbbra is ápolják hazájuk iránti mérhéttelen nagy szeretetüket a messze idegenben. Lapunkat megindítottuk a csapat részére. Minta érték nélküli kis csomagban küldhetnek hazulról 10 dekan aluli súlyban. Hazafias üdvözlét mindnyájuknak. — *Orosz Gellért, Goldbeck:* Arra kérjük Önt, küldjön még néhány verset, mert egy versből nem tudunk ítéletet mondani. — *Mikes József, Altstassow:* Az előbbi sorok Önre is vonatkoznak.

Minden munkás gondos figyelemmel olvassa el ezt az oldalt!

KIS VASÁRNAP

Év végén

Iskolában, első napon
Kevés kincsrünk volt még nagyon.
Az se tudtuk, mi fán terem
Az ábécé meg az írka.
A könyvekről biz azt hittuk,
Hogy csak olyan írka-fírka,
Nem hallottunk egyszeregyről,
Se tábláról, se tintáról.
Akárcsak a pólyásbaba,
Annnyit tudtunk a világról.

Aztán lassan, napról-napra
Gazdagodott csöppnyi ezünk.
Most már mesét olvasgatunk,
Nyuszi, csibét rajzol kezünk.
Számolni is megtanultunk.
Tudjuk már, hogy mi a pengő.
Ohoossá tett, gazdagá tett
Ez az elszállt egy esztendő.
A vizsga van már csak hátra,
Gyülekezzünk aratásra.

Összegyűlünk aratásra,
Ünnepnapra, nagy vizsgára.
Hisszük, hogy az évi munkánk
Elég gazdag termést adott.
Érezzük, hogy kicsi szivünk
Sok-sok magyar kincset kapott.
Jó Istenünk, Te is jöjj el!
Nézd meg a mi aratásunk!
Minden kincserért, buzesszémért
Alázattal téged álunkra...

MÓRA LÁSZLÓ

A KÉT TÜNDÉR

IRTA: DAVID JÁNOS

(Második közlemény)

A két tündér még mindig nem látta egymást. Hívták egymást dal-
láló, bátoros szavakkal; megpróbálták
Ésrepülni egymáshoz, de szárnyuk
esőtlenül csapongott a levegőben és
nem tudtak felemelkedni, mert vala-
mi gonosz erő visszahúzta őket. A
Gonoszság fekete függönyén nem
tudták átrepülni, hiába próbáltak
meg mindent. És ekkor a virágfejek
fájdalmasan felsírtak, a kerekérdő
lombjai szomorúan sóhajtottak a
két tündér szeméből is kicsordul a
könny, a tündérek drága gyémánt-
könyve... És sirt az erdő, sirt a
mező, hegy és róna, sirt az egész
szomorú Magyarországra.

A kis kerekérdő kristálypatakját
az emberek elnevezték „trianoni há-
tár“-nak. A két parton katonák jár-
tak; innen magyarok, túl csehek.

A két tündér azonban ezt nem
látta: ők csak a Gonoszság fekete
függönyét látták, amely nem engedte
őket egymáshoz, mivel a tündér-
leány rózsakastélya a tuljós parton
volt.

A tündérek tehát nem tudták me-
galósítani mézes álmukat: nem le-
hettek egymástól. És jött holdtölte
holdtölte után, a kerekérdő fái sok-
szor lehullatták lombjaikat, a kris-
tálypatakából sok víz befolyt az
Ipolyba s a két tündér szeméből sok-
sok könny lepergett. Szállt a sóhaj,
hullt a bánat, a fájdalmas magyar
bánat.

A két tündér mégse csüggedt el,
mert tudta, hogy szétoszlik egykor
a Gonoszság fekete függönye, mi-
helyt az Igazság fényes sugarával
vájlagit. Vártak tehát tündér-türe-
lemmel, álmódozva a rózsakastélyuk-
ban az eljövő igaz boldogságukról.

És egyszer... végre... két évti-
zed után... holdtöltekor... a kerek-
érdő fái megrázták aranykoronájuk-
at, a tarka virágok felemelkedtek
bájos fejüket és az erdő muzsikusai
rögződtek győzelmű dalukra. A Go-
noszság fekete függönyére rásütött
az Igazság fényes sugara és a kris-
tálypatak felett szétoszlatta a köny-

nyet, jajt, bánatot fakasztó és hitet,
reményt, tündérrálmot szétromboló át-
kos Gonoszság fekete függönye.

A tündérek kinéztek rózsakasté-
lyuk ablakán és szemük sugara ösz-
szetalálkozott... A tündérelány örö-
mrel lépett ki rózsakastélyából és re-
pessé indult a virágsgönyven a kris-
tálypatak felé... Ugyanekkor a tün-
dér is megindult, hogy szerelmesével
annyi sok-sok átsírt holdtölte után
végre találkozzon.

A Hold ezüst sugarával csókolta a
fákat, a tarka virágok álomtáncot
jártak és az erdő muzsikusai büvös
dalt daloltak...

A tündérelány aranyhaja lobogott
a holdsgugrásban s a tündérfürc arc-
ragyogott az örömtől... Elhatározták,
hogy tovább nem várnak, hanem
elmennek a tündérrálmához, hogy
áldását kérjék.

Rubintós hintóra ültek, amelyet

négy táltos ló húzott s repültek, száll-
tak, el a Kék-hegyekbe, a tündér-
király gyémántpalotájába, ahol a
tündérrálmó megáldotta őket.

És ma nincs boldogabb tündér-pár
széles e világon, mint ők, ott a kerek-
érdőben, ahol a kristálypatak még
egy futamnyit szalad, azután az
Ipolyba tér be...

Vége.

Fejtörő:

1. Vizen megegy, vért viszen,
magában egy csepp sincsen. Mi az?
2. Lónál magasabb, kutyánál ki-
sebb. Mi az?
3. Hasa hajó, háta lapát, szája
trombita. Mi az?
4. Mű megy be a templomba elő-
szőr?

1. Ud. 4. A kulcs.
2. Nyereg. 3.

A FALUSI OTTHON

ROVATVEZETŐ: KÁNYA TERÉZIA

Nyári ötletek lakásdíszítéshez,
asztalterítéshez

Nyáron, amikor minden falusi kis-
kertben van néhány fajta virág, la-
kásunkat, ünnepi asztalunkat egy kis
ülgyességgel igen hangulatossá vá-
rószerűsítjük.

Aratásnapra például nagyon szép
asztaldísz a buzavirágból, pipacsból
és árvalányhajból összeállított ko-
szoru, amelyet belül, a tányérok mö-
gött végigvezetünk s belőle egy csok-
or a közepre állítunk. *Nénnapra, szü-
letésnapra* a kertben található bár-
mely apróbb virágból, törökszegfűből,
néfelejtből vagy árvácskából izéles
csokrot rakunk össze, amelyet nem is
kell összekötni, csak csokorformában
elhelyezzük az ünnepelt terítke
mellé, a többihez pedig csak két-
három szál virágot teszünk.

Asztalterítéshez ügyes virágtartót
készíthetünk úgy, hogy kemény kar-
tonból két szívet kivágunk, egy-egy
oldalát mindkettőnek halványzsinűre,
befestjük s az egyike nevet is raj-
zolunk; a két lapot most festett olda-
lakkal kifelé színes pamuttal körül-
varrjuk, úgy hogy a felső rész-
nyitva maradjon, alul pedig ugyan-
csak kartonból kis lábot szurunk

Élelmiszerek frissen-
tartása

Nyáron, mikor a tej könnyen össze-
fut, legjobban, ha mindjárt *cukorral*
forraljuk fel. Egy liter tejrre félkanál
cukrot számíthatunk.

Szárnyast úgy tarthatunk hosszabb
ideig frissen, hogy a nyakát átkötjük
s hátsó részébe egy darabot *faszennel*
teszünk.

A felvágott citrom nem penészedik
meg, ha vágási felületével kis tá-
nyérra borítjuk, amelybe kevés ecet-
t öntöttünk.

A kamra tisztántartása
nyáron

Mielőtt új befőttejünket elhelyez-
nénk, ajánlatos a kamrában alapos
takarítást végezni. A régi befőtteket
kihordjuk, a kamrát jól kiserperjük,
felsuroljuk, a polkokat lemossuk, a
falrepedéseket pedig gipszsel betöm-
ködjük. Azután lapátot kénzalagot
teszünk a helyiség közepére, azt meg-
yujtjuk, a kamrát lezárjuk és csak
hatszonnégy óra múlva nyitjuk ki az
ajtót és ablakokat. Legelőbb félnapos

közé, hogy fel tudjuk állítani. A két
sziv-lap közé aztán néhány szál virá-
got teszünk s mindenikre azt a nevet
írjuk, akinek terítke mellé akarjuk
állítani.

Közönséges befőttesüvegből csinos
virágúdat készíthetünk úgy, hogy az
üveget fényes színes pamuttal, arany-
vagy ezüstszállal körülhorgoljuk. Alul
persze szabadon kell hagyni az üve-
get, nehogy felboruljon.

Maradék vászon- és túldarabokat
porcellántálak betakarására kitűnően
fel lehet használni. A fehér vászon-
darabot körülöltjük, a közepére vala-
mi egyszerű kis motívumot kivarrunk,
aztán jól kikeményítjük és máris
kész az izléses, hófehér fedőlap, amely
megakadályozza, hogy por, piszok,
légy hulljon az ételbe, míg asztalra
kerül.

Kenyértartónak, gyümölcstartónak
nagyon alkalmas *tüllharangot* készí-
teni. Drótból lámpaernyőszerű vázat
készítenek és tüllel bevonjuk azt. A
kenyeret, gyümölcsöt papírtálca-
alá helyezzük, így a levegő éri, légy,
bogár pedig nem juthat hozzá.

szellőztetés után aztán mindent tisztán
helyére rakunk.

Nyáron legokosabb szunyoghálót
szerezni fel az ablak helyébe, mert így
a kamra állandóan szellőzik és a
legyeket mégis távol tarthatjuk.

A tejet és más ételünket mindig
befedve tartjuk, az aszalt gyümölcsöt,
gombát pedig szellős zacskókban fel-
akaszta. A lisztelésládát, mézes-
és zsírosbödönt külön polcon helyezzük
el. Kávét, teát, csokoládét és fűszere-
ket csak jól záró bádögdobozban tart-
sunk, ugyszintén az erősebb illatú
ételmenüket is, mint sajót, hagyma,
stb., mert különben a kamrában el-
helyezett többi ételkészlet is könnyen
átveszi a szagát.

A befőttek számára legalkalmasabb
alacsony, keskeny polcokat használni,
mert így könnyebben áttekinthetjük
s ellenőrizhetjük azokat. Az új be-
főtteket tegyük mindig hátrább s a
régieket előre, hogy először azok
fogyjanak. A befőttespolcra semmi-
féle ételmaradékot vagy erjedő anyagot
ne tegyünk és burgonyát, zöldséget
se tartsunk hosszabb ideig a kam-
rában.

Nem elegendő azonban a kamrában
évente kétszer-háromszor nagyta-
ka-

ritást rendezni, hanem annál sokkal
fontosabb, hogy a helyiséget minden-
nap felseperjük s a hulladékokat,
romlásnak indult ételmenüeket vagy
befőtteket azonnal eltávolítsuk belőle.

Arany szabályok

Az új krumpli tisztítása nehéz és
időpocsékoló foglalkozás. A szoká-
sos módon késsel végzett tisztítás
nagyon szaporítatlan, különösen,
hogyha a krumpli apró. Egyszerűen
és gyorsan meg lehet tisztítani az
új krumplit a következő módon: a jól
megmosott krumplit vastag
törlőruhára rakjuk és aprósával vé-
konyan beszuújuk. Ezután a törlő-
ruhát visszahajlítjuk és alaposan át-
dörzsöljük. A legrovidebb idő alatt
leválk az új krumpli levegő heja
és miután átmostuk, fel lehet hasz-
nálni. Megjegyezzük, hogy ilyen
módon csak a rendes módon termelt,
tehát tavasszal vetett új krumplit
lehet tisztítani. Az olyan krumplit,
amelyet tavaly nyár végén vetettek
s letakarással megvédve a fagyok-
tól, tavasszal szedtek ki (fojtott
krumpli), nem lehet ilyen módon
takarítani.

Magyar konyha

Paradicsomleves. Szép, érett para-
dicsomot felteszünk vízben és hagy-
juk elfőni. Vékony rántást készítünk
és feleresztjük a szián áttört para-
dicsomlével, egy kis citromlével, tes-
zünk bele és forrni hagyjuk, téte-
szerint édesítjük. Kockára vágott,
zsírban pirított kenyéret adunk
hozzá.

Pusztapörkölt. A marhahús apró
darabokra vágjuk és megmoszuk.
Egy lábasban vagy bográcsban zsi-
ron vörshagymát megherecszunk
és egy kanál piros paprikát teszünk
hozzá, a húst ráteszük és megszóva
főni hagyjuk. Később vizet teszünk
rá és puhára főzzük; ha megpuhult,
szíjára hagyjuk lesulni és néhány
nyers hámozott és kockára vágott
burgonyát teszünk hozzá. Puhára
párolva tálaljuk fel.

Hideg rizs. ¼ kg rizst ½ liter
tejben puhára főzünk, ½ liter tejből
madártejet főzünk és forrás köz-
ben, állandó keverés mellett a rizst
hozzákeverjük és hagyjuk besüri-
södni. Ha kihült, üvegtábla tesszük
ugy, hogy felválva legyen egy sor
cukrozott ribizke vagy eper és egy
sor hideg rizs. Tálaláskor tejszín-
habot tehetünk a tetejére.

„Honvédnap“ volt
Pécsett

Június hó 8-án, csütörtökön, Pé-
csett, a 4-ik hadtest honvédnapot ren-
dezett.

A Makár-hegy alján elterülő síksá-
gon délután három óraker kezdődött
az ünnepség, amelyen mintegy 20.000
főnyi közönség vett részt, nemcsak
Pécs város társadalmának minden ré-
tegeiből, hanem a vármegye sok köz-
ségéből is.

Az előkelőségek páholyában ott volt
Albrecht főherceg feleségével; vitéz
Bartha Károly tábornok, honvédelmi
miniszter; vitéz *Rusznay* Jenő
altábornagy, a pécsi hadtest parancs-
nok; *Nikolits* Mihály, Pécs város,
Blaskovich Iván, Baranya vármegye
főispánja, *Virág* Ferenc megyés püspök,
Makay István polgármester, vi-
téz *Horvát* István alispán és még sok
más kiválóság.

A több mint négy óra hosszú
tartó műsor fénypontja egy irrendta
jelenet volt, amely Magyarországot
mutatta be a háború előtt és a tria-
nói békeparancs után. A jelenetben
több száz főnyi honvéd szerepelt. Ami-
kor a nemzeti hadsereget jelképező
maroknyi csapat élén a Kormányzó
Urak megtestesítő, fehér lovon ülő
tiszttal megjelent, a 20.000 főnyi tömeg
éljenzése és tapsa nem akart véget
érni.

Június

18 VASÁRNAP

Efrém. Arnold

19 HÉTFŐ

Gyártás

20 KEDD

Szilvér, Rašel

21 SZERDA

Gonz. Alajos

22 CSÜTÖRTÖK

Paulina

23 PÉNTEK

Edlitrud, Zoltán

24 SZOMBAT

K. János, Iván

A nappal tartama június 24-én: 15 óra 58 perc; a hét folyamán: 1 percel né. — A hold fénycváltása: Első negyed június 24-én.

Urnapi körmenet

Szerdi Jusztinián bíboros-hercegprímás vezetésével ragyogó napfényben tartották meg ez évben is Budavárának ősi utcáin a történelmi pompájú hagyományos urnapi körmenetet, amelyen Magyarország kormányzóját Tekei Pál gróf miniszterelnök képviselte és résztvettek a közjogi testületek, a hatóságok képviselői és a katolikus intézmények népes küldöttségei.

Kilenc óra előtt kürtöző harsant s a kormányzó képviselője a Himnusz hangjai mellett lépett el a templom bejáratánál álló díszszázad előtt. A szertartás a bíboros-hercegprímás bevonulásával kezdődött. A szentségimádás után az ősrégi urna indult el a legmagasabb Oltáriszentség több százezernyi hívő kíséretével. Mögötte a kormányzó képviselője, a királyi hercegnő, a kormányzója és a közéleti előkelőségek. Kétdalt az Oltáriszentséget vivő bíboros-hercegprímás mellett a főváros és a Pázmány-egyetem képviselői, a szélen alabárdos testőrök és katonai díszszakasz.

A körmenet mélyégség hódolatát a koronázó főtemplomban Te Deum és a Himnusz fejezte be.

Hösi emléket avatott Nemespécsey. Nemespécsey község világháborús hősi halottainak emlékművét most leplezték le ünnepélyes keretek között, a környék lakóinak rendkívül nagy érdeklődése mellett. Petrikovszky Lajos ügyvéd mondott ünnepi beszédet, az emlékművet pedig a község nevében Cséry Ernő főjegyző vette át.

Leértesített a jugoszláv király. Az ifjú Péter jugoszláv király június 5 és 7 között letette az írásbeli érettség vizsgát. A beadott dolgozatokra kiválasztott alapszám alapján a szóbeli vizsgálat alól fölmentették s a vizsgabizottság szombaton a királyi család és a régensztanács tagjainak jelenlétében érettségnyilvánította a főiskolai tanulmányokra.

Vitézek nem lehetnek a nyilaskeresztes párt tagjai. A Vitézek Lapjában, a Vitézi Rend hivatalos közlönyében közlemény jelent meg, amely a vitézeknek a nyilaskeresztes párt tagságára vonatkozólag át tájékoztatást. A rend lapjának közlése így szól: „Az Országos Vitézi Szék 16.93 Biz. 1. 938. számú rendeletében felsorolt egyesületek közé kell számítani a nyilaskeresztes pártot is.” Ez a rendelet azokról a tilalmazott egyesületekről szól, melyeknek vitézek nem lehetnek tagjai.

Villámcsapás egy zsufolt templomba. Pradines franciaországi városka katolikus templomába istentisztelet közben becsapott a villám. A templom harangtornya összeomlott, ablakai betörték s a templom belsejében elhelyezett szobor ledőlt. A hívők közül sokan kisebb-nagyobb égési sebeket szenvedtek, többeket földre terített a villámcsapás ereje. Egy hét éves fiúcska súlyosan megszebesült, haláleset azonban szerencsére nem történt.

Ítélet a szatmárcsekei csendőrgyilkosok fölött. 1919 husvét hétfőjén vörös különítmény meggyilkolta a szatmárcsekei csendőrs parancsnokát, Körmendi Eleket és helyettesét, Barbély Károlyt, két másik csendőrt pedig súlyosan megszebesített. A bünyűnek 21 vádlottja volt, közülük többben megszöktek és a Felvidék visszacsatolásakor csak hét vádlottat sikerült elfogni. A törvényszék a vádlottak közül Rózner Józsefet és Varju András 15—15 évi fegyházra, Disznósi Józsefet és Wolf András 10—10 évi fegyházra ítélte, a többi vádlottat felmentette.

Illetékügyi kiskaté 1939. Ny címen Szepesy Mihály dr. budapesti ügyvéd ez évben is összeállította az illetékekre vonatkozó és az ezzel kapcsolatos jogszabályokat, melyekre az adózó polgárságnak szüksége van. A lexikonszerűleg összeállított kiskaté gyakorlati használatosságát 5 darab táblázat egészíti ki. A mű ára 2.50 P; megrendelhető a szerzőnél: Budapest, V, Géza-utca 4.

Husz évig rejtgette Széchenyi István szobrát egy rimaszombati kereskedő

A rimaszombati Széchenyi-kert nagykörnyéjét évtizedeken át díszítos a csehek által husz évvel ezelőtt vandál módon ledöntött Széchenyi István-mellszobrot június 11-én, vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között helyezték vissza régi talapzatára. A súlyosan megrongált szobrot annakidején ifj. Rábely Miklós könyv- és papirkereskedő, a csehek által annyira üldözöttségben és börtönbüntetésben részesült lelkes hazafi rejtette el saját lakásán és a visszacsatolás után Makovits Jenő festő és szobrászművésznek adta át, aki művészi módon restaurálta. A szobor most újra elfoglalta méltó helyét a rimaszombati Széchenyi-kert régi talapzatán. Az ünnepélyes elhelyezés bensőséges aktusán nagyszámú közönség vett részt.

Visszatértek hazájukba az olasz munkás-vendégek. A Budapestre érkezett 450 főnyi olasz munkáscsoport június 7-én megkoszorúta a Hősök Emlékkövét, majd az olasz vendégek autókora meglekintették a királyi várat és a város nevezetességeit. Fel-tizenkettőkor vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó ur kihallgatáson fogadta az olasz csoport vezetőit, akik vitéz Marton Béla országos elnök kíséretében jelentek meg a kormányzói kihallgatáson. Ezután az olasz vendégek vezetőit Tekei Pál gróf miniszterelnök fogadta kihallgatáson. Délután öt órakor a Nemzeti Munkaközpont sétahajókirándulást rendezett a Dunán. Urnapján a főváros nevezetességeit tekintette meg az olasz Dopolavoro munkáscsoportja. Délelőtt Vinci gróf olasz követ fogadta őket, majd a budapesti olasz fascio házában tettek látogatást. Este az olasz csoport vezetői, valamint vitéz Marton Béla és felesége Vinci gróf olasz követnél voltak meghíva vacsorára. Pénteken délelőtt 10 órakor az olasz vendégek különvonaton Siófokra ment, majd egésznapos siófoki tartózkodás után a munkások este 11 órakor folytatták utjukat Olaszországba.

Leleplezték Veszprémben Szent István szobrát

Vasárnap, június 11-én, leplezték le Veszprémben Szent István király és Gizella királyné szobrát. Az ünnepségen megjelent Hóman Bálint kultuszminiszter, Mesterházy Ferenc főispán, Berky Miklós alispán, Simon György prélátus-kanonok, felsőházi tag, Hoss József prélátus-kanonok, Rosos Károly polgármester és mások. Az ünnepi beszédet Gutheil Jenő kanonok mondotta. Utána Hóman Bálint kultuszminiszter beszédében hangoztatta, hogy hármas minőségben jelent meg az ünnepségen; mint Szent István történetírója, mint kultuszminiszter és mint Veszprém megye országgyűlési képviselője. A város nevében Rosos Károly polgármester vette át a szobrokat, amelyekre elsőnek Berky Miklós alispán tette le a vármegye koszorúját.

Ugyancsak vasárnap avatták fel ünnepélyes keretek között a veszprémi új református iskolát és gyülekezeti házat is. Istentisztelet után a templomudvaron folyt le az avatóünnepség, amelyen szintén megjelent Hóman Bálint miniszter és felszólalt. Az ünnepség után Hóman Bálint miniszter és kísérete meglekintette a református leányegyesület kezimunkakiállítását, majd közömben vett részt.

Meghalt a Magyar Általános Hitelbank elnöke. Június 13-án, kora délután a fővárosi Magyar Általános Hitelbank épületében egy igazgatósági ülésen 71 éves korában hirtelen meghalt Teleszky János dr. v. b. t. t., ny., pénzügyminiszter, az ország képviselőjének egyik külföldön is jólismert személyisége. Az ülésen Teleszky János elnököt. Hosszas tárgyalás után félkötött tájban a volt pénzügyminiszter szívéhez kapva, lehanyatlott a székről. Segítségére siettek, pampraga fektették, kinyitották az ablakot, dörzsölni kezdték a szívet, azonban nem nyerte vissza eszméletét. A kihivott mentők sem tudtak segíteni rajta: a volt pénzügyminiszter az orvosok megállapítása szerint szívszélhűdésekben halt meg. Teleszky János holttestét június hó 15-én temették el a politikai és gazdasági világ nagy részvéte mellett.

Öngyilkosság közben szívszélhűdést kapott. Június 12-én, délután 3 órakor a fővárosi Cukor-utca 4. számú ház negyedik emeletéről az udvarra vetette magát Resták Jenőné 61 éves magánzó. Az életunt asszony ruhájánál fogva fennakadt az első emeleten egy párkányon. Nem tudták megközelíteni, mire értesítették a tűzoltókat. A tűzoltók létra segítségével leemelték az asszonyt a párkányról, de már nem volt élet benne. A mentőorvos megállapítása szerint Restákné könnyebb sérülést szenvedett esés közben, de annyira meglepett, amikor látta a maga alatt tántorgó mélységet, hogy szívszélhűdést kapott. Az idős asszony gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el az öngyilkosságot.

Három évized múlva találta meg az elvesztett büröndjét. Huszonnyolc év múlva találta meg elvesztett büröndjét Riszo Popovác csapjainai jugoszláv kereskedő. Popovác még 1911-ben megszállt egy szarajevói keleti vendégfogadóban. Amikor továbbutazott, a büröndöt a szállóban feledtette és azóta sem irt, hogy kieljéte útána. A napokban véletlenül újra ugyanabban a szállóban szállt meg, amint Szarajevón átutazott és legnagyobb meglepetésére a régi büröndöt előkerítették a padlásról. Amidőn felnyitotta, minden holmiját sértelenül újra megtalálta benne, köztük íót akkori osztrák aranypénzt is.

Meggyilkoltak egy mezőkövésdi asszonyt. Június 6-án, este Meszkóvesden holtan találták lakásán özvegy Nyeste Jánosné jómódu 62 éves matyó asszonyt. Fején sérülések nyomát találták, amiből gyilkosságra következtettek. A csendőrség megindította a nyomozást.

Borzalmas öngyilkosság. Borzalmos módon vetett véget életének egy életunt férfi Stájerországban. A szerencsétlen öngyilkos leöntötte ruháját benzinnel, meggyújtotta és felakasztotta magát a szobájában. Az akasztott ember pillanatok alatt lobogó fáklágyá lett. A lángoktól azonban a kötél is csakhamar elégett és az öngyilkos lezuhant éppen a benzines kannára. A benzín felrobbant és az egész lakást rombadöntötte.

Életmentő halott. John Perillo newyorki lakos életét egy halott mentette meg. Perillo egy felhőkarcoló huszonkilencedik emeletéről a felvonóaknába zuhant, de az akna fenekén puha tárgyba ütközött és így csak könnyebb sérüléseket szenvedett. Az életmentő puha tárgy egy másik szerencsétlenül járt személy holttestje volt, aki előző éjszaka zuhant az aknába.

Borsod megyében regeteg káposztalepke volt. Miskolc határát és Borsod megye más vidékét is sűrű rajokban lepték el a káposztalepkek. Valóságos felhőket alkotva, haladtak a levegőben. A nagy lepkejárás komoly gondot okoz a város vezetőségének, mert ha a lepkek által rakott peték jövőre kikelnek, aligha terem gyümölcs a város környékén. A polgármesteri hivatal már előre felhívta a lakosság figyelmét a hemnyóirtás fontosságára.

Ujszerű rablói káosz. Kiskunhalason ismeretlen tettesek behatoltak Banga Pálné 80 éves özvegyasszony házába, az idős asszonyt meggyilkolták, lakását pedig kirabolták. A rablók, hogy a gyilkosságot leleplezzék, bedöntötték a ház egyik falát, mántha összeomlott volna. A rablók 2000 pengő készpénzt, sok ruhaneműt és egy 3000 pengős takarékbetétkönyvet zsákmányoltak.

SPORTHIREK

Urnapiján folyt le Budapestén a rendkívül nagy érdeklődéssel várt magyar—olasz válogatott labdarúgó mérkőzés, amelyet 40.000 főnyi közönség nézett végig. A mérkőzés ezuttal sem hozott győzelmet a magyar színeknek és a sokkal jobban játszó olasz csapat 3:1 arányú győzelmet aratott a szerencsétlenül, gyengén és lassan játszó magyar csapat felett.

A június hó 11-iki, vasárnapi bajnoki forduló után a labdarúgó bajnokság állása a következő: 1. Ujpest; 2. Ferencváros; 3. Hungária; 4. Kispest; 5. Szeged. A bajnokságból kiesett a három utolsó helyen végzett csapat és pedig a debreceni Bocskai, a fővárosi Zugló és a Salgótarjáni Sport Egylet. A vasárnapi mérkőzések közül igen nagy érdeklődés élte meg az Ujpest—Hungária mérkőzést, amely 1:1 arányban, döntetlenül végződött. A Ferencváros 12:3 arányú győzelmet aratott a Bocskai fölött.

Az olasz válogatott labdarúgó csapat, vasárnap, június 11-én Bukarestben játszott és a román válogatott fölött 1:0 arányú győzelmet aratott.

Kitűnő gerelyvetőnk, Várszegi, a június hó 11-én Kispesten tartott atlétikai verseny keretében 67.70 méteres eredményt ért el. — Athénben a BESZKART-atléták közül Kemény 47.8 méteres eredménnyel új kalapásvető rekordot állított fel.

Kedvezményes mütrágya-akció megindítását kéri a gazdák

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara (Miskolc) kerületének kisgazdaközössége részéről az elmúlt év óta már többször nyilvánult meg az az óhaj, hogy legyen előterjesztés állami kedvezményes mütrágyaakció melőbbi megindítása érdekében. A kisgazdaközösség ugyanis a mütrágyák mai forgalmi árát is magasnak találja és egyrésze nem is képes azt megfizetni. A Kamara a kérelemnek eleget téve, a földművelésügyi miniszterhez intézett felterjesztésben állami kedvezményes mütrágyaakció életrehozását kérte, sőt ezen túlmenően előterjesztett tett a földművelésügyi kormányzatnak, hogy a jövő év őszétől minél nagyobb számban állítsanak be mütrágyázási kísérletek a tiszajobbparti kisgazdaságokban.

A burgonya és ideai liba hivatalos ára

A földművelésügyi miniszter június 16-tól kezdődően további intézkedésig a belföldi forgalomban az étkezési minőségűre válogatott, 1939. évi termései újbúrgonya legkisebb termelői árát budapesti partibus mészénként 11 pengőben állapította meg. A helyi termelői ár kiszámításánál a feladólomás és Budapest nagyvásártérel közötti távolságnak megfelelő 13/b. vasúti kocsiosztály fuvardíja vonható le. Más címen levonás nem eszközölhető. A 2 centiméter átmérőnél kisebb újbúrgonyáért a fenti árnak legalább fele, 50 százaléka, fizetendő.

Az országos baromfi ármegállapító bizottság az ideai (fiatal) liba minimális (legkisebb) termelői árát június 14-től kezdődő érvénnyel kg-ként 129 fillérben állapította meg.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

T. L. Csepel. Érdeklődéssel olvastuk újabb verseit, a fejlődést magunk is örömmel állapítottuk meg. Rövidesen közlünk belőlük. — B. E. Elemér, Szépl. Válogatunk és közlünk belőlük. — T. J. Tiszafüred. Verseiből válogatunk. — Bátor. Valamelyiket „bátorításul” közölni fogjuk. — H. J. Pusztasík. Egyre rövidesen sor kerül. — V. J. Bodra. Ön nyitva küldött levelére mindössze két filléres bélyeget tett, valószínűleg azért, mert hallott valamit arról, hogy a nyitva küldött borítékban a nyomtatvány két fillérrel szállítja a posta. De kérjük szeretettel, egy kézzel írt vers nem nyomtatvány és ezért a posta 30 fillér büntéppénzzel sújtott bennünket. A jövőben természetesen az ilyen leveleket nem fogjuk átvenni. Ami most már versét illeti, arra kérjük, küldjön be többet, mert egyetlen versből nem tudjuk megállapítani az Ön versírói készségét. — K. R., Csóngrád. Ön 1925 február elseje óta előfizetői lapunknak. A lapot pontosan küldjük. Üdvözlét.

GABONATÓZSDE

Készárúpiacs. Buza tiszavidéki 77 kg-os 19-20, 78 kg-os 19-20, 79 kg-os 20-20, 80 kg-os 20-20, felsőföldes 77 kg-os 19,45-19,65, 78 kg-os 19,65-19,85, 79 kg-os 19,85-20,05, 80 kg-os 20,05-20,15, duna-tiszai 77 kg-os 19,45-19,60, 78 kg-os 19,65-19,80, 79 kg-os 19,85-20, 80 kg-os 20,05-20,10, fejférmegyel 77 kg-os 19,60-19,80, 78 kg-os 19,80-20, 79 kg-os 20-20, 80 kg-os 20,10-20,20, dunántúli 77 kg-os 19,35-19,75, 78 kg-os 19,75-19,95, 79 kg-os 19,95-20,15, 80 kg-os 20,05-20,25, rozs pestvidéki 12,90-13,90, takarmányárpa elsőrendű 16,25-16,50, zab közp. minőségű 23,70-24, tengeri tiszántúli 16,60-16,75, takarmányliszt: buzakorpa 13,40-13,55, sás liszt 15,90-16 pengő métermészénként.

Határidőpiacs. Rozs júniusra 12,63-12,65, tengeri júliusra 16,97-16,99, anizszószóra 17,27-17,29 pengő mm-ként.

Vetőmag. Kőles, fehér 20-23, vörös 20-22, egyéb 18-19, tökmag, nagyvessző 27-28, kizsműt 23,50-24,50, dolos 22-22,50, mák, kék 130-135, expresszborók 18,50-21, muharag 21,50-22, csillagfűrt 12,50-13, baltachmag 35-40, kendermag 23-25, hajdina 17-20 P mm-ként.

Abrahtakarmánypiacs. Árpakorpa 14,80, borsóhéj 20,10, buzakorpa 14-14,50, buzaárkarmányliszt 16,50-17, napraforgómag 15-15,50, kőkusznómag 14-14,50, repecgőcsa 12-12,50, lenmaggőcsa 16-16,50, szárított répaszelt 12,50, rozskorpa 14, melész 10,50, halisz 45 P mm-ként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodikrendű 5,50-7,50, réti széna, új 6,10-7, lucernasza 6-7,50, rozszalma 3-3,50 pengő mm-ként.

Vágómarhavasár. Árjegyzés elősúlyban: bíka, tarka, elsőrendű 59-64, másodrendű 50-58, harmadrendű 38-48, ökrör, magyar, másodrendű 46-56, harmadrendű 42-45, ökrör, tarka, extrém 50, elsőrendű 70, másodrendű 53, tehén, tarka, extrém 74, elsőrendű 61-63, másodrendű 45-60, harmadrendű 36-44, növendék 40-64, kicsontozni való 24 fillér kg-ként.

Borjúvásár. Árjegyzés elősúlyban: elsőrendű 93-98, kivételesen 102, másodrendű 80-92, harmadrendű 62-76 fillér kg-ként.

Tenyészmarhák és jarmosörök. Elsőrendű belföldi jarmosörök (tarka) és beállítai való tino 54-58, fehér és beállítai való tino 56-60, 1/2 éves tino 50-55, fiatal, friss fejős tehén 75-95 fillér kg-ként elősúlyban.

Juhárak. Külföldnek megféléző elsőrendű fiatal irni darabonként 50 kg súlyban 44-48, elsőrendű fiatal bárány páronként legálább 80 kg súlyban 50-55 fillér kg-ként, etetés-ítatás után gazdaságban mászálva, 3 kg súlyvevővel.

Lóvásár. Könnyebb kocsió (híntos és jukker) 650, igris kocsió (nehéz nyugati fajta) 470-700, igris kocsió (könnyű nyugati fajta) 300-650, számar, 40, alárendelt 10-200, vágó ló 14-230 pengő darabonként.

Sertés. Uradalmi zsirsertes, páronként 340 kg-on felül 104-106, 340 kg-on alul 101-102,50, szedertsertes, 1a 100-102, 1a 92-93, silányminőségű 80-90, öregsertés, 1a 84-88, kivételesen 90, angol tőkésertes 95-97, angol sonkasertes, 1a 90-96, 1a 80-88, exportzsir, márkázott 130, felsertes szalonnával, 1a 133-138, felsertes 1a 139-144, 1a 134-139, sózott szalonna, 3 darabos 134-136 fillér kg-ként.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 132-148, sózott 156-200, füstölt 180-240, hárj 148-160, tepertő 160-220, sertészsir helybéli 144-164 fillér kg-ként.

Vad és vadhus. Őz gerinc 400-450, comb 220-260, többi része 30-100 fillér kg-ként.

Halpiacs. Harcsa, nagyság szerint 200-400, csuka 140-300, ponty 120-240, kárász 120-140, compó 120-140 fillér kg-ként, Rák darabonként 12-60 fillér.

Nyersbőr. Marhabőr minden súlyban, magyar 105, tarka 115, bivaly bőr 55, borjúbőr, hosszú lábbal 140-145, rövidlábú borjúbőr 150-155, birka bőr 55-60, báránybőr 70-80 fillér zöldsúlyban kg-ként.

Baromfi és tojás. Előbaromfi: Tyúk 200-380, csirke, rántani való 100-170, sütni való 150-300 fillér darabonként. — Leőtt baromfi: Tyúk 160-200, csirke, rántani való 260-400, sütni való 220-400, ruca idei 180-220, hízott 135-180, lud idei 160-220, hízott 130-180, pulyka hízott 140-180, libamáj, nagy 600-1000, kicsi 300-700 fillér kg-ként. Tea tojás 1 darabig 7-8, főztőtojás 6-7,5, apró 6-7,5 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 30, legkisebb 10-12, tejszín 180-220, tejföl 110-120 fillér literenként, Centrifugálti vaj 320-340, főzésvaj 280-320, tehénúró sovány 50-80, juhtúró 180-200, kevert túró 140-180, juhajt 200-240, trappista 200-200 fillér kg-ként.

Zöldszé. Sárgarépa 5-16, petrezselyem 2-16, kevert zöldszé 38-60, zeller 2-16, kalarabé 2-8, karfiol 40-120, vöröshagyma makól 48-68, fokhagyma

20-40, fejésköszta 26-40, savanyított köszta 28-40, kelkösztta 28-40, burgonya 12-14, torma 60-120, burgonya, udonszó 20-32, Glibba 11-14, ökröróza 12, nyári róza 13-16, Ella 9-11, tömött csiperkegomba 100-200, szeffkögomba 100-160, szárított 100-880, uborka, kovászlóni való 84-100, nagy, sálfaltóna, kováslóni 76-100, zöldpaprika, apró hegyes 6-16, nagy, töltött való 16-32, tök, főzészé 32-60, paradicsomkernyő 40-60, zöldborsó, hüvelyes 20-36, spárga, vastagságú 90-160, közepesűri 90-110, vekony 20-60, kóska 18-40, parad, tisztított 36-56 fillér kg-ként. Hónapostretek csomónként 4-12 fillér.

Gyümölcs. Alma (külföldi) 200-260, aszaltiszlva 120-180, szilvász 120-160, gyümölcsíz 120-320, cseresznye, fekete 48-120, piros 30-120, meggy, hólvasog 40-80, számozka 72-100, eper, kerti nemestett 70-100, köszmítő 20-40, dióbel 100-500, mogyoróbel 44-520, héjazott mandula 400-640 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes bemes 420-590, félédes 360-480, róza 320-360, mák, kék 160-180, pergetett méz 180-200, köménymag 200-320, szin-zsappan 96-120, közséngés 56-96 fillér kg-ként.

Borpiacs. A borpalcot üzletlenség jellemzi, legtöbb helyen csak koszmörök vásárolnak, akik a jömnőségű borokért 45-50 filléres árat fizetnek. A kereskedelem nagyon vonatottan vásárol 3,2 fillértől fölfelé szeszfokonként. Nagyobb üzletkötések 3,4 filléres alapon alul nem jönnek létre.

Szesz. Az árak változtathatók. Gyümölcspaprika. 1. torkálpaprika 3,70-3,75, seprődpaprika 3,70-3,75, barackpaprika (minőség szerint) 10-11, borpiacs 3,80 pengőig terjedő áron kelt 10,000 literfokonként (III. táblázat szerint, +3% forgalmi adó).

Idegen pénzek vételi és eladási ára. Az első számú árt az összeget jelentli, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második árt az összeget jelentli, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Szedz pengőnél többre kerül szedz darab: Angol font 1600-3320; dollár 340,60-344,60; kanadai dollár 332-337; holland forint 181,35-183,35 pengő. — Szedz pengőnél kevesebbre kerül szedz darab: Cseh korona 7,50-11,80; lengyel zloty 60-61,40; szerb dinár 6-7,50; francia frank 9-9,20; román leu 2,60-3,45; bolgár leva 3-3,60; olasz lira 16,90-17,90; svájci frank 76,75-77,75 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Arany- és ezüstpénzek 1939 június hó 15-én. Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 35 fillér; kétkoronás 72 fillér; ötkoronás 1 pengő 85 fillér; régi egyforintos 95 fillér.

14 karátos tömörarany grammonként 3 pengő 25 fillér. Színarany kilogrammja 5800 pengő. Színezüst kilogrammja 95 pengő.

20-40, fejésköszta 26-40, savanyított köszta 28-40, kelkösztta 28-40, fejésköszta 28-40, torma 60-120, burgonya, udonszó 20-32, Glibba 11-14, ökröróza 12, nyári róza 13-16, Ella 9-11, tömött csiperkegomba 100-200, szeffkögomba 100-160, szárított 100-880, uborka, kovászlóni való 84-100, nagy, sálfaltóna, kováslóni 76-100, zöldpaprika, apró hegyes 6-16, nagy, töltött való 16-32, tök, főzészé 32-60, paradicsomkernyő 40-60, zöldborsó, hüvelyes 20-36, spárga, vastagságú 90-160, közepesűri 90-110, vekony 20-60, kóska 18-40, parad, tisztított 36-56 fillér kg-ként. Hónapostretek csomónként 4-12 fillér.

Gyümölcs. Alma (külföldi) 200-260, aszaltiszlva 120-180, szilvász 120-160, gyümölcsíz 120-320, cseresznye, fekete 48-120, piros 30-120, meggy, hólvasog 40-80, számozka 72-100, eper, kerti nemestett 70-100, köszmítő 20-40, dióbel 100-500, mogyoróbel 44-520, héjazott mandula 400-640 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes bemes 420-590, félédes 360-480, róza 320-360, mák, kék 160-180, pergetett méz 180-200, köménymag 200-320, szin-zsappan 96-120, közséngés 56-96 fillér kg-ként.

Borpiacs. A borpalcot üzletlenség jellemzi, legtöbb helyen csak koszmörök vásárolnak, akik a jömnőségű borokért 45-50 filléres árat fizetnek. A kereskedelem nagyon vonatottan vásárol 3,2 fillértől fölfelé szeszfokonként. Nagyobb üzletkötések 3,4 filléres alapon alul nem jönnek létre.

Szesz. Az árak változtathatók. Gyümölcspaprika. 1. torkálpaprika 3,70-3,75, seprődpaprika 3,70-3,75, barackpaprika (minőség szerint) 10-11, borpiacs 3,80 pengőig terjedő áron kelt 10,000 literfokonként (III. táblázat szerint, +3% forgalmi adó).

Idegen pénzek vételi és eladási ára. Az első számú árt az összeget jelentli, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második árt az összeget jelentli, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Szedz pengőnél többre kerül szedz darab: Angol font 1600-3320; dollár 340,60-344,60; kanadai dollár 332-337; holland forint 181,35-183,35 pengő. — Szedz pengőnél kevesebbre kerül szedz darab: Cseh korona 7,50-11,80; lengyel zloty 60-61,40; szerb dinár 6-7,50; francia frank 9-9,20; román leu 2,60-3,45; bolgár leva 3-3,60; olasz lira 16,90-17,90; svájci frank 76,75-77,75 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Arany- és ezüstpénzek 1939 június hó 15-én. Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 35 fillér; kétkoronás 72 fillér; ötkoronás 1 pengő 85 fillér; régi egyforintos 95 fillér.

14 karátos tömörarany grammonként 3 pengő 25 fillér. Színarany kilogrammja 5800 pengő. Színezüst kilogrammja 95 pengő.

Mezőgazdasági rádió-előadások
BUDAPEST I.
Június 18, vasárnap d. u. 3 óra:
VÁRKONYI ANTAL szőlészeti és borászati felügyelő: „Présházak, pincék berendezése”.
BEREND ISTVÁN szaktisztviselő: „A kajszinbarackfák gutatítése”.
BUDAPEST II.
Június 20, kedd este 7.30 óra:
Mezőgazdasági félóra.
Június 24, szombat d. u. 6.30 óra:
Mezőgazdasági félóra.

HÉTFŐ, VI. 19.
12.10: Ének, hegedű. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákfélóra. 17.10: Szalonötös. 17.55: „A Balaton reggeltől estig”. Előadás. 18.15: Hanglemek. 18.50: „Reformot! De milyent?” Varga László S. J. és Csabai József vitája. 19.25: Nép- és műdalok gyűjtem. 20.25: „Elfelejtett magyar zeneművek”. 22: Kéztonkorás Liszt-hangverseny. 23: Tánccmezek. 23.20: Németnyelvi előadás.

KEDD, VI. 20.
12.10: Katonazene. 13.30: Hanglemek. 16.10: „Asszonyok tanácsadója”. 17.10: „A kisország története”. Előadás. 17.40: Cigányzene. 18.40: „Séta Sopron városában”. 19.25: Szalonzene. 20.35: Versek. 21.10: Holland népdalok. 22: Beszkiártezenek. 23: Tánccmezek.

SZERDA, VI. 21.
12.10: Orosz zenekar. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákfélóra. 17.10: Hanglemek. 17.30: „Széchenyi Magyarországra angol szemmel”. Előadás. 18.15: Szalonzene. 19: Rádió a rádióról. 19.25: Hegedű, zongora. 20: „Egy párisi kis színházban”. Hanglét két részben. 22: „Uj magyar zeneművek”. 23.30: Cigányzene.

CSÜTÖRTÖK, VI. 22.
12.10: Hanglemek. 13.30: Szalonzene. 16.15: „Házartási tanácsadó”. 17.10: Operaházi zenekar. 18.35: Kültügyi negyedóra. 18.50: Jazz-számok. 19.25: Magyar nóták. 20.35: „Néhány szó a honvédség útszervezéséről”. Előadás. 20.55: Hárfá, fuvola és mélyhegedű. 22: Cigányzene. 23: Tánccmezek. 23.20: Előadás.

PÉNTEK, VI. 23.
12.10: Zongora. 12.55: Hegedű, zongorakísérettel. 13.30: Országos Postászenekar. 16.15: Diákfélóra. 17.10: „Széchenyi szabad nemzete”. Előadás. 17.40: Szalonzene. 18.45: „Vagyon gyűjtünk”. Csevegés. 19.25: Karének. 20: Föld és nép az új magyar irodalomban”. Előadás. 20.30: „Operettrészletek”. 22: Szalonzene. 23: Cigányzene.

SZOMBAT, VI. 24.
12.10: Szalonzene. 13.30: Hanglemek. 16.15: „Tarka gyermekdedütán”. 17.10: Jazz. 17.35: Rádió postája. 18: Cigányzene. 18.55: „Lemberkovits Jenő emlékezete”. Előadás. 19.25: Hanglemek. 19.40: „A faun”. Vigjáték három felvonásban, Irta Knoblauch. 22: Ének, zongora. 22.25: Tánccmezek.

Budapest II.
Vasárnap, VI. 18. 11.15: Katonazene. 15.05: Zongora. 19.30: Előadás. 20.20: Szalonzene. 21.45: Operaelőadás. — **HÉTFŐ, VI. 19. 18.50:** Orosz dalok. 20.25: Előadás. 20.55: Cigányzene. — **KEDD, VI. 20. 20.20:** Hanglemek. 20.45: Előadás. 21.15: Beszkiártezenek. — **SZERDA, VI. 21. 19.30:** Hanglemek. 20.20: Ének, zongora. 20.50: Előadás. 21.25: Hanglemek. — **CSÜTÖRTÖK, VI. 22. 19.55:** Versek. 20.35: Hanglemek. 20.55: Előadás. 21.35: Cigányzene. — **PÉNTEK, VI. 23. 18.50:** Cimbalom. 19.30: Előadás. 20.20: Hanglemek. — **SZOMBAT, VI. 24. 19.25:** Előadás. 20.20: Könyvi zene.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVES SZÖVETSEG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.